

KENTTÄMUISTIO
VARTIJALLE JA JÄRJESTYKSENVALVOJALLE

SISÄLLYSLUETTELO

VARTIJA

VARTIOIMISTEHTÄVIEN KESKEISET PERIAATTEET:

4§ VARTIJAN TEHTÄVÄT JA TOIMIALUE	4
5§ SUHDE VIRANOMAISTOIMINTAAN	5
6§ VARTIOIMISTEHTÄVISSÄ NOUDATETTAVAT YLEISET PERIAATTEET	6

VARTIJAN TOIMINTA

7§ TOIMENPITEEN PERUSTEEN ILMOITTAMINEN	7
8§ TAPAHTUMAILMOITUS	8
9§ SALASSAPITOVELVOLLISUUS	9

VARTIJAN TOIMIVALTUUDET

15§ PÄÄSYN ESTÄMINEN JA PAIKALTA POISTAMINEN	10
16§ KIINNIOTTAMINEN	11
16§ TURVALLISUUSTARKASTUS	12
17§ VOIMAKEINOJEN KÄYTTÖ	13

SISÄLLYSLUETTELO

JÄRJESTYKSENVALVOJA

JÄRJESTYKSENVALVOJATOIMINNAN KESKEISET PERIAATTEET

25§ JÄRJESTYKSENVALVOJAN TEHTÄVÄT JA TOIMIALUE	14
29§ TOIMINNASSA NOUDATETTAVAT PERIAATTEET	15

JÄRJESTYKSENVALVOJAN TOIMINTA

30§ JÄRJESTYKSENVALVOJAN ILMOITUSVELVOLLISUUS JA VELVOLLISUUS	
RYHTYÄ TOIMENPITEISIIN	16
31§ TOIMENPITEEN PERUSTEEN ILMOITTAMINEN	17
32§ SIVULLISTEN JA YMPÄRISTÖN TURVAAMINEN	18
33§ TAPAHTUMAILMOITUS	19
34§ SALASSAPITOVELVOLLISUUS	20

JÄRJESTYKSENVALVOJAN TOIMIVALTUUDET

41§ PÄÄSYN ESTÄMINEN	21
42§ HENKILÖN POISTAMINEN JA KIINNIOTTAMINEN	23
43§ SÄILÖSSÄPITO ALUKSELLA JA YLEISÖTILAISUUDESSA	24
44§ SÄILÖSSÄ PIDETTÄVIEN KOHTELU JA MENETTELY	
SÄILÖSSÄ PITÄMISESSÄ	25
45§ RIKOKSESTA EPÄILLYN KIINNIOTTAMINEN	26
46§ TURVALLISUUSTARKASTUS	27
47§ KIELLETTYJEN ESINEIDEN JA AINEIDEN POISOTTAMINEN	28
48§ VOIMAKEINOJEN KÄYTTÖ	29

YHTEISTYÖ VIRANOMAISEN KANSSA	31
-------------------------------	----

HÄTÄENSIAPU	32
-------------	----

LUKIJALLE	33
-----------	----

VARTIOIMISTEHTÄVIEN KESKEISET PERIAATTEET

4§ VARTIJAN TEHTÄVÄT JA TOIMIALUE

VARTIJAN TEHTÄVÄNÄ ON SUORITTA A **VARTIOIMISTEHTÄVIÄ VARTIOIMISALUEELLA.**

ERILLISEN OMAISUUDEN VARTIOINTIA, HENKILÖN KOSKEMATTOMUUDEN SUOJAAMISTA TAI RIKOKSEN PALJASTAMISTA KOSKEVAA VARTIOIMISTEHTÄVÄÄ VARTIJA VOI SUORITTA A MYÖS MUUALLA KUIN VARTIOIMISALUEELLA.

VARTIOIMISTEHTÄVÄLLÄ TARKOITETAAN OMAISUUDEN VARTIOIMISTA, HENKILÖN KOSKEMATTOMUUDEN SUOJAAMISTA SEKÄ VARTIOIMISKOHTEESEEN TAI TOIMEKSIANTAJAAN KOHDISTUNEEN RIKOKSEN PALJASTAMISTA SAMOIN KUIN NÄIDEN TEHTÄVIEN VALVOMISTA.

VARTIOIMISALUEELLA TARKOITETAAN TOIMEKSIANTOSOPIMUKSESSA YKSILÖITYÄ KIINTEISTÖÄ, RAKENNUSTA, HUONETTA, RAKENNELMAA SEKÄ MUUTA YLEISTÄ TAI YKSITYISTÄ PAIKKAA JA ALUETTA SAMOIN KUIN SEN OSAA.

MUUALLA KUIN VARTIOIMISALUEELLA SUORITETUSSA VARTIOIMISTEHTÄVÄSSÄ, JOITA VOIVAT OLLA ESIMERKIKSI HENKILÖN KOSKEMATTOMUUDEN SUOJAAMISEEN LIITTYVÄT TEHTÄVÄT, VAIN TOIMEKSIANNON MUKAISET TEHTÄVÄT. TOIMEKSIANTO EI VOI KÄSITTÄÄ YLEISTÄ JÄRJESTYSTÄ JA TURVALLISUUTTA KOSKEVIA TEHTÄVIÄ.

VARTIOIMISTEHTÄVIEN KESKEISET PERIAATTEET

5§ SUHDE VIRANOMAISTOIMINTAAN

VARTIOIMISLIIKETOIMINNASSA EI SAA OTTAA VASTAAN TOIMEKSIANTOA, JOKA SISÄLTÄÄ SITOUKSEN YLLÄPITÄÄ YLEISTÄ JÄRJESTYSTÄ JA TURVALLISUUTTA. VARTIOIMISLIIKETOIMINNASSA TAI VARTIOIMISTEHTÄVÄSSÄ EI SAA VAIKEUTTAA YLEISEN JÄRJESTYKSEN JA TURVALLISUUDEN YLLÄPITÄMISTÄ TAI KKA RIKOSTEN ENNALTA ESTÄMISTÄ, PALJASTAMISTA, SELVITTÄMISTÄ TAI SYYTEHARKINTAAN SAATTAMISTA.

JOS VARTIJA ON VARTIOIMISTEHTÄVÄSSÄ SAANUT TIETOONSA **RIKOSLAIN (39/1889) 15 LUVUN 10 §:N 1 MOMENTISSA** MAINITUN JO TEHDYN RIKOKSEN, HÄNEN ON VIIPYMÄTTÄ ILMOITETTAVA SIITÄ POLIISILLE. ILMOITUSVELVOLLISUUTTA EI KUITENKAAN OLE, JOS VARTIJAN TÄYTYISI ANTAA ILMI JOKU MAINITUN PYKÄLÄN **2 MOMENTISSA** TARKOITETUISTA.

RIKOSTEN PALJASTAMINEN VARTIOIMISALUEELLA KUULUU SEKÄ VARTIJALLE ETTÄ POLIISILLE – VARTIOIMISTEHTÄVÄSSÄ EI SAA TOIMIA SITEN, ETTÄ POLIISIN TOIMINTA VAIKEUTUISI.

RIKOSLAIN 15 LUVUN 10§ SIVULLA 30.

VARTIJALLA ON ILMOITUSVELVOLLISUUS **RIKOSLAIN 15 LUVUN 10 §:N 1 MOMENTISSA** MAINITUISTA RIKOKSISTA MYÖS RIKOKSEN JO TAPAHDUTTUA. ILMOITUSVELVOLLISUUS KOSKEE TYÖAIKANA ILMI TULLEITA RIKOKSIA.

VARTIJALLA EI OLE ILMOITUSVELVOLLISUUTTA RIKOSLAIN 15 LUVUN 10§:N 2 MOMENTIN MUKAAN, MIKÄLI RIKOS ON HÄNEN LÄHEISENSÄ TEKEMÄ.

VARTIOIMISTEHTÄVIEN KESKEISET PERIAATTEET

6§ VARTIOIMISTEHTÄVISSÄ NOUDATETTAVAT YLEISET PERIAATTEET

VARTIOIMISTEHTÄVISSÄ ON TOIMITTAVA OIKEIN JA TASAPUOLISESTI SEKÄ SOVINNOLLISUUTTA EDISTÄEN.

VARTIOIMISTEHTÄVÄT ON SUORITETTAVA AIHEUTTAMATTA SUUREMPAA VAHINKOA TAI HAITTAA KUIN ON VÄLTTÄMÄTÖNTÄ TEHTÄVIEN SUORITTAMISEKSI. VARTIOIMISTEHTÄVISSÄ EI SAA PUUTTUA KENENKÄÄN OIKEUKSIIN ENEMPÄÄ KUIN TEHTÄVIEN SUORITTAMISEKSI ON VÄLTTÄMÄTÖNTÄ. TEHTÄVIIN LIITTYVIEN TOIMENPITEIDEN ON OLTAVA PERUSTELTUJA SUHTEESSA TEHTÄVIEN TÄRKEYTEEN JA KIIREELLISYYTEEN SEKÄ TILANTEESEEN KOKONAISUUTENA.

VARTIJAN KÄYTTÄYTYMISEN TULISI OLLA LUOTTAMUSTA JA KUNNIOITUSTA HERÄTTÄVÄÄ, SEKÄ HUOMAAYAISTA JA YSTÄVÄLLISTÄ. TOIMENPITEIDEN KOHTEINA OLEVIA TÄYTYY KÄSITELLÄ HIENOTUNTEISESTI JA IHMISARVOLLE SOPIVASTI SEKÄ TASA-ARVOISESTI ILMAN SYRJINTÄÄ.

TEHTÄVÄT TÄYTYY SUORITTA A TURVALLISUUDEN KANNALTA PARHAALLA MAHDOLLISELLA TAVALLA.

TOIMENPITEIDEN TÄYTYY OLLA TEHTÄVÄN SUORITTAMISEN KANNALTA VÄLTTÄMÄTTÖMIÄ.

VARTIJAN TOIMINTA

7§ TOIMENPITEEN PERUSTEEN ILMOITTAMINEN

VARTIJAN ON VARTIOIMISTEHTÄVÄSSÄ ILMOITETTAVA HENKILÖÖN KOHDISTUVAN TOIMENPITEEN PERUSTE TOIMENPITEEN KOHTEENA OLEVALLLE TAI TÄMÄN EDUSTAJALLE, JOLLEI SE OLE MAHDOTONTA TÄMÄN TILAN TAI MUIDEN OLOJEN VUOKSI.

TOIMENPITEEN KOHDE TAI TÄMÄN EDUSTAJA ON TARVITTAESSA OHJATTAVA OTTAMAAN YHTEYTTÄ VASTAAVAAN HOITAJAAN TOIMENPITEEN OIKEELLISUUDEN TOTEAMISEKSI. SAMALLA ON YHTEYDENOTTOA VARTEN KERROTTAVA VASTAAVAN HOITAJAN NIMI JA YHTEYSTIEDOT.

EDUSTAJALLE TEHTÄVÄ ILMOITUS TOIMENPITEEN PERUSTEISTA TULEE KYSYMYKSEEN ESIMERKIKSI TILANTEESSA, MISSÄ TOIMENPITEEN KOHTEENA ON ALLE 15-VUOTIAS LAPSI. TÄLLAISISSÄ TILANTEESSA ILMOITUS TEHTÄVÄ HUOLTAJALLE, MIKÄLI TÄMÄ ON ITSE PAIKALLA TAI MUUTOIN VAIKEUKSITTA TAVOITETTAVISSA.

ILMOITUSVELVOLLISUUDESTA VOI POIKETA, JOS TOIMENPITEIDEN KOHTEENA OLEVA HENKILÖ ON ESIMERKIKSI VAHVASTI PÄIHTYNYT TAI KIIREELLISESSÄ TILANTEESSA JOS VOIDAAN OLETTAA, ETTÄ PERUSTEEN ILMOITTAMINEN VAARANTAISI TOIMENPITEEN ONNISTUMISEN.

TOIMENPITEIDEN KOHTEENA OLEVA HENKILÖ OHJATTAVA OTTAMAAN YHTEYTTÄ VASTAAVAAN HOITAJAAN TÄMÄN PYYTÄESSÄ TAI OSOITTAESSA KÄYTTÄYTYMISELLÄÄN TYYTYMÄTTÖMYYYTTÄ.

VARTIJAN TOIMINTA

8§ TAPAHTUMAILMOITUS

POLIISIN SUORITAMAN VIRANOMAISVALVONNAN, TOIMENPITEIDEN KOHTEENA OLEVIEN HENKILÖIDEN OIKEUSTURVAN SEKÄ TOIMEKSIANTAJIEN TIETOJENSAANTIOIKEUDEN TURVAAMISEKSI VARTIJAN TULEE HETI LAATIA VARTIOIMISTEHTÄVISSÄ HAVAITUISTA KIINNIOTTAMISEEN TAI VOIMAKEINOJEN KÄYTTÖÖN JOHTANEISTA TAPAHTUMISTA KIRJALLINEN SELVITYS (TAPAHTUMAILMOITUS).

TAPAHTUMAILMOITUKSESTA TULEE KÄYDÄ ILMI VARTIJAN KYSEISEEN TAPAHTUMAAN LIITTYVÄT HAVAINNOT JA TOIMENPITEET. **TOIMENPITEIDEN KOHTEENA OLLEIDEN SUKUNIMI, ETUNIMET, HENKILÖTUNNUS JA OSOITETIEDOT SAADAAN KIRJATA TAPAHTUMAILMOITUKSEEN.**

TURVALLISUUSALAN ELINKEINOLUVAN HALTIJAN ON SÄILYTETTÄVÄ TAPAHTUMAILMOITUKSET KAHDEN VUODEN AJAN NIIDEN LAATIMISPÄIVÄN KALENTERIVUODEN PÄÄTTYMISEN JÄLKEEN, JONKA JÄLKEEN HENKILÖTIETOJA SISÄLTÄVÄT TAPAHTUMAILMOITUKSET ON VIIPYMÄTTÄ JA VIIMEISTÄÄN KUUKAUDEN KULUESSA HÄVITETTÄVÄ. TAPAHTUMAILMOITUKSET ON SÄILYTETTÄVÄ SITEN JÄRJESTETTYINÄ, ETTÄ KUHUNKIN TOIMEKSIANTOON LIITTYVÄT ILMOITUKSET OVAT VIIVYTYKSETTÄ ESITETTÄVISSÄ. JOS TIETOJEN TALLETTAMISESSA KÄYTETÄÄN AUTOMAATTISTA TIETOJENKÄSITTELYÄ, VALVONNASSA TARVITTAVIEN TIETOJEN ON OLTAVA SAATAVINA SELVÄKIELISINÄ.

TOIMEKSIANTAJALLA JA 84 §:N 2 MOMENTISSA TARKOITETULLA VALVONTAVIRANOMAISELLA ON OIKEUS SAADA JÄLJENNÖS TAPAHTUMAILMOITUKSESTA. JOS VARTIJA VAPAUTTAA KIINNI OTTAMANSAN HENKILÖN **16 §:N 2 MOMENTIN MUKAISESTI**, TAPAHTUMAILMOITUS ON VIIPYMÄTTÄ TOIMITETTAVA RIKOKSEN TAPAHTUMAPAIKAN POLIISILAITOKSELLE.

TAPAHTUMAILMOITUKSESSA LISÄKSI MAINITTAVA:

- VARTIJAN NIMI JA TURVALLISUUSALAN ELINKEINOLUVAN HALTIJA, JONKA PALVELUKSESSA VARTIJA ON
- TAPAHTUMA-AIKA JA –PAIKKA
- TIETO SIITÄ, ONKO VARTIJA OTTANUT JONKUN KIINNI TAI KÄYTTÄNYT VOIMAKEINOJA
- TIETO SIITÄ, ONKO VARTIJA KÄYTTÄNYT VOIMANKÄYTTÖVÄLINEITÄ
- TIETO SIITÄ, ONKO VARTIJA OTTANUT ESILLE AMPUMA-ASEEN TAI KÄYTTÄNYT SITÄ

TAPAHTUMAILMOITUKSESSA SAADAAN TARVITTAESSA MAINITA HAVAINNOTIETAINA:

- TOIMENPITEEN KOHTEENA OLLEEN HENKILÖN TUNTOMERKIT HENKILÖN TUNNISTAMISEKSI
- HAVAINNOT KOHDEHENKILÖN KÄYTTÄYTYMISESTÄ JA TILASTA

TOIMENPITEIDEN KOHTEENA OLLEIDEN SUKUNIMI, ETUNIMET, HENKILÖTUNNUS JA OSOITETIEDOT SAADAAN KIRJATA TAPAHTUMAILMOITUKSEEN – KUITENKIN VAIN JOS NE OVAT TULLEET SAMASSA YHTEYDESSÄ ESILLE. VARTIJALLA EI OLE OIKEUTTA VAATIA HENKILÖTIETOJA.

16 §:N 2 MOMENTTI SIVULLA 11.

VARTIJAN TOIMINTA

9§ SALASSAPITOVELVOLLISUUS

TURVALLISUUSALAN ELINKEINOLUPAA EDELLYTTÄVÄN TOIMINNAN HARJOITTAJA, VASTAAVA HOITAJA TAI VARTIJA EI SAA OIKEUDETTOMASTI ILMAISTA EIKÄ KÄYTTÄÄ OMAKSI TAI TOISEN HYÖDYKSI TAIKKA TOISTA VAHINGOITTAAKSEEN, MITÄ HÄN VARTIOIMISTEHTÄVÄSSÄÄN ON SAANUT TIETÄÄ TOIMEKSIANNON OSAPUOLEN TAI TYÖNANTAJANSA SALASSA PITÄMISTÄ TAI **SALASSA PIDETTÄVÄKSI SÄÄDETYISTÄ TURVALLISUUSJÄRJESTELYISTÄ, LIIKE- TAI AMMATTISALAISUUDESTA** TAIKKA **HENKILÖN YKSITYISELÄMÄN** PIIRIIN KUULUVISTA SEIKOISTA.

OIKEUDETTOMANA ILMAISEMISENA EI PIDETÄ TIETOJEN ILMAISEMISTA POLIISIMIEHELLE RIKOKSEN PALJASTAMISEKSI TAI SELVITTÄMISEKSI.

SALASSAPITOVELVOLLISUUS SÄILYY TEHTÄVÄN PÄÄTTYTTYÄ.

SALASSA PIDETTÄVÄKSI SÄÄDETYILLÄ TURVALLISUUSJÄRJESTELYILLÄ JA LIIKE- TAI AMMATTISALAISUUKSILLA TARKOITETAAN KAIKKEA SELLAISTA TIETOA EDELLÄ MAINITUISTA ASIOISTA, MITÄ HENKILÖ EI OLISI SAANUT TIETOONSA ILMAN VARTIOIMISTEHTÄVÄÄ.

HENKILÖN YKSITYISELÄMÄN PIIRIIN KUULUVILLA TIEDOILLA TARKOITETAAN ESIMERKIKSI HENKILÖN KÄYTTÄYTYMISTÄ TAI OLESKELUA VARTIOIMIS- TAI TOIMIALUEELLA.

SALASSAPITOVELVOLLISUUDESTA VOI POIKETA:

- TOIMEKSIANTAJAN, TYÖNANTAJAN, TOIMIALUEEN HALTIJAN TAI TILAISUUDEN JÄRJESTÄJÄN SUOSTUMUKSELLA. JOS SALASSAPIDETTÄVÄ TIETO KOSKEE USEAMPAA EDELLÄ MAINITTUA OSAPUOLTA, ON SUOSTUMUS SAATAVA KAIKILTA ASIAAN KUULUVILTA OSAPUOLILTA.
- RIKOSPROSESSISSA ASIANOMISTAJAN ASEMASSA TAI TODISTAMISVELVOLLISENA.

VARTIJALLA ON OIKEUS ILMAISTA SALASSAPIDETTÄVÄ TIETO POLIISILLE RIKOKSEN PALJASTAMISEKSI TAI SELVITTÄMISEKSI VAIKKA TIETO OLISI RIKOSLAIN (39/1889) 15 LUVUN 10 §:N 1 MOMENTISSA KERROTTUJA RIKOKSIA LIEVEMPI – ILMOITUSVELVOLLISUUTTA EI OLE.

SALASSAPITOVELVOLLISUUS SÄILYY TEHTÄVÄN PÄÄTTYTTYÄ JA ON AJALLISESTI RAJOITTAMATON.

VARTIJAN TOIMIVALTUUDET

15§ VARTIJAN OIKEUS VARTIOIMISALUEELLE PÄÄSYN ESTÄMISEEN JA ALUEELTA POISTAMISEEN

VARTIJALLA ON OIKEUS ESTÄÄ HENKILÖN PÄÄSY VARTIOIMISALUEELLE TAI POISTAA HÄNET SIELTÄ, JOS:

- 1) HENKILÖN VOIDAAN HÄNEN LAUSUMIENSA UHKAUSTEN TAI MUUN KÄYTTÄYTYMISENSÄ PERUSTEELLA TODENNÄKÖISIN PERUSTEIN EPÄILLÄ SYLLISTYVÄN VARTIOIMISALUEELLA OLEVAAN **OMAISSUUTEEN** TAI TOIMEKSIANTAJAN TAI TÄMÄN PALVELUKSESSA OLEVAN HENKILÖN **HENKEEN, TERVEYTEEN TAI VAPAUTEEN** KOHDISTUVAAN RIKOKSEEN; TAI
- 2) ON ILMEISTÄ, ETTEI HENKILÖLLÄ TOIMEKSIANTAJAN ASETTAMIEN EHTOJEN PERUSTEELLA OLE OIKEUTTA OLESKELLA VARTIOIMISALUEELLA.

VARTIJALLA EI OLE OIKEUTTA ESTÄÄ HENKILÖN PÄÄSYÄ VARTIOIMISALUEELLE TAI POISTAA HÄNTÄ SIELTÄ, JOS VARTIOIMISALUETTA ON PIDETTÄVÄ **JÄRJESTYSLAIN (612/2003) 2 §:N 1 A** ALAKOHDASSA TARKOITETTUNA PAIKKANA.

VARTIJA EI VOI ESTÄÄ HENKILÖN PÄÄSYÄ ALUEELLE VARTIOIMISALUEEN ULKOPUOLELLA – ALUEELLE PÄÄSYN ESTÄMISEN ON TAPAHDUTTAVA ALUEEN ”KYNNYKSELLÄ”.

HENKILÖN VOIDAAN TODENNÄKÖISIN SYIN EPÄILLÄ SYLLISTYVÄN OMAISSUUTEEN KOHDISTUVAAN RIKOKSEEN, JOS HÄN ON ESIMERKIKSI NÄKYVÄSTI VARUSTAUTUNUT OMAISSUUTEEN KOHDISTUVAAN RIKOKSEEN SOVELTUVALLA VÄLINEELLÄ – VARTIJA EI KUITENKAAN VOI VELVOITTA HENKILÖÄ ALUEELLE PÄÄSYN EDELLYTYKSENÄ ALISTUMAAN TURVALLISUUSTARKASTUKSELLE SEN VARMISTAMISEKSI, ETTEI HÄNELLÄ OLE MAINITTUJA RIKOKSENTEKOVÄLINEITÄ MUKANAAN.

HENKEEN, TERVEYTEEN TAI VAPAUTEEN KOHDISTUVAAN RIKOKSEEN VOIDAAN PITÄÄ PERUSTEENA ESIMERKIKSI HENKILÖN LAUSUMAA TAPPOUHKAUSTA TAI MUUTA SELLAISTA.

JÄRJESTYSLAIN (612/2003) 2 §:N 1 A ALAKOHDALLA TARKOITETAAN TIETÄ, KATUA, JALKAKÄYTTÄVÄÄ, TORIA, PUISTOA, UIMARANTAA, URHEILUKENTTÄÄ, VESIALUETTA, HAUTAUSMAATA TAI MUUTA VASTAAVAA ALUETTA, JOKA ON YLEISÖN KÄYTETTÄVISSÄ. TÄLLAINEN YLEINEN ALUE VOI OLLA VARTIOIMISALUE, MUTTA TOIMIVALTA PÄÄSYN ESTÄMISEKSI TAI ALUEELTA POISTAMISEKSI VOI KÄYTTÄÄ KYSEESSÄ OLEVILLA ALUEILLA VAIN, JOS ALUE EI OLE YLEISÖN KÄYTETTÄVISSÄ.

ALUEELLA POISTETTAESSA ON ANNETTAVA HENKILÖLLE POISTUMISKEHOTUS.

VARTIJAN TOIMIVALTUUDET

16§ VARTIJAN KIINNIOTTO-OIKEUS

VARTIJALLA ON VARTIOIMISTEHTÄVÄÄ SUORITTAESSAAN OIKEUS OTTAA KIINNI **VEREKSELTÄ TAI PAKENEMASTA TAVATTU RIKOKSESTA EPÄILTY**, JOS RIKOKSESTA SAATTAA SEURATA VANKEUTTA TAI JOS RIKOS ON LIEVÄ PAHOINPITELY, NÄPISTYS, LIEVÄ KAVALLUS, LIEVÄ LUVATON KÄYTTÖ, LIEVÄ MOOTTORIKULKUNEUVON KÄYTTÖVARKAUS, LIEVÄ VAHINGONTEKO TAI LIEVÄ PETOS. VARTIJA SAA OTTAA KIINNI MYÖS SEN, JOKA ON VIRANOMAISEN ANTAMAN ETSINTÄKUULUTUKSEN MUKAAN PIDÄTETTÄVÄ TAI VANGITTAVA.

KIINNIOTETTU ON VIIPYMÄTTÄ LUOVUTETTAVA POLIISILLE. JOS POLIISILLE LUOVUTTAMINEN EI **KOHTUULLISESSA AJASSA** OLE MAHDOLLISTA, VARTIJA VOI KUITENKIN POLIISIMIEHEN JA KIINNIOTETUN SUOSTUMUKSELLA JÄTTÄÄ KIINNIOTETUN LUOVUTTAMATTA POLIISILLE JA VAPAUTTAA TÄMÄN VIIPYMÄTTÄ, JOS **RIKOKSESTA VOI SEURATA VAIN SAKKOA** JA JOS **KIINNIOTETUN HENKILÖLLISYYS** ON TUNNETTU TAI KIINNIOTETTU SUOSTUU ESITTÄMÄÄN VARTIJALLE HENKILÖLLISYYTENSÄ SELVITTÄMISEKSI TARPEELLISET TIEDOT...

VEREKSELTÄ TAI PAKENEMASTA TAVATULLA RIKOKSESTA EPÄILLYLLÄ TARKOITETAAN HENKILÖÄ, JONKA SYLLISYYS ON ILMEINEN JA TEKO SELVÄ.

KOHTUULLISELLA AJALLA TARKOITETAAN TÄSSÄ YHTEYDESSÄ YLI TUNNIN KESTÄVÄÄ ODOTUSTA.

RIKOKSET JOISTA VOI SEURATA VAIN SAKKOA TARKOITAVAT KÄYTÄNNÖSSÄ LIEVÄÄ PAHOINPITELYÄ, NÄPISTYSTÄ, LIEVÄÄ KAVALLUSTA, LIEVÄÄ LUVATONTA KÄYTTÖÄ, LIEVÄÄ MOOTTORIKULKUNEUVON KÄYTTÖVARKAUTTA, LIEVÄÄ VAHINGONTEKOA TAI LIEVÄÄ PETOSTA.

KIINNIOTETUN HENKILÖLLISYYDESTÄ ON OLTAVA VARMUUS.

VARTIJALLA EI OLE OIKEUTTA KIINNIOTETUN SÄILÖSSÄPITOON. SÄILÖSSÄPIDOLLA TARKOITETAAN KIINNIOTETUN LUKITSEMISTA YKSINÄÄN SELLAISEEN TILAAN, MISTÄ HÄNELLÄ EI OLE POISTUMISMAHDOLLISUUTTA.

VARTIJAN TOIMIVALTUUDET

16§ VARTIJAN OIKEUS TURVALLISUUSTARKASTUKSEEN

...VARTIJALLA ON KIINNIOTTO-OIKEUTTA KÄYTTÄESSÄÄN OIKEUS TARKASTAA KIINNIOTETTU JA HÄNEN MUKANAAN OLEVAT TAVARAT SEN VARMISTAMISEKSI, ETTEI KIINNIOTETULLA OLE HALLUSSAAN **ESINEITÄ** TAI **AINEITA**, JOILLA HÄN VOI AIHEUTTAA VAARAA ITSELLEEN TAI MUILLE. VARTIJALLA ON OIKEUS OTTAA POIS TARKASTUKSESSA TAVATUT VAARALLISET ESINEET TAI AINEET. POIS OTETUT ESINEET TAI AINEET ON LUOVUTETTAVA VIIPYMÄTTÄ POLIISILLE TAI, JOS KIINNIOTETTUA EI LUOVUTETA POLIISILLE, ANNETTAVA VAPAUTTAMISEN YHTEYDESSÄ TAKAISIN KIINNIOTETULLE, JOLLEI SIIHEN OLE LAIN MUKAAN ESTETTÄ

VARTIJALLA ON OIKEUS SUORITTA A TURVALLISUUSTARKASTUS VAIN KIINNIOTETULLE HENKILÖLLE.

VAARALLISILLA ESINEILLÄ VOIDAAN TARKOITTA ESIMERKIKSI AMPUMA-ASETTA, TERÄASETTA TAI MUUTA TOISEN VAHINGOITTAMISEEN SOVELTUVAA VÄLINETTÄ.

VAARALLISILLE AINEILLA VOIDAAN TARKOITTA ESIMERKIKSI RÄJÄHDYSAINETAI PALAVIA NESTEITÄ JA KAASUJA JOTKA SOVELTUVAT TOISEN VAHINGOITTAMISEEN.

TURVALLISUUSTARKASTUKSESSA VOIDAAN TUTKIA KIINNIOTETUN HENKILÖN VAATTEISSA SEKÄ KANTAMUKSISSA OLEVAT TAVARAT.

TURVALLISUUSTARKASTUS ON VAIN TURVALLISUUDEN VUOKSI TEHTÄVÄ TOIMENPIDE – TOIMENPIDETTÄ EI SAA SUORITTA ESIMERKIKSI ANASTETUN OMAISUUDEN LÖYTÄMISEKSI.

TURVALLISUUSTARKASTUKSEN TÄYTY OLLA TARPEELLISTA JA PERUSTELTUA – PELKKÄ HENKILÖN KIINNIOTTO EI SUORAAN OIKEUTA SUORITTAMAAN TURVALLISUUSTARKASTUSTA.

TURVALLISUUSTARKASTUKSESSA ON PYRITTÄVÄ SIIHEN, ETTÄ TOIMENPITEEN SUORITTAJA JA KOHDEHENKILÖ OVAT SAMAA SUKUPUOLTA – TÄMÄ EI OLE KUITENKAAN EHDOTONTA.

VARTIJAN HALTUUN TURVALLISUUSTARKASTUKSEN YHTEYDESSÄ JÄÄNEET ESINEET TAI AINEET ON LUOVUTETTAVA POLIISILLE.

VARTIJAN TOIMIVALTUUDET

17§ VOIMAKEINOJEN KÄYTTÖ

JOS HENKILÖ KOETTA VASTARINTAA TEKEMÄLLÄ VÄLTÄÄ PÄÄSYN ESTÄMISEN, POISTAMISEN, KIINNI OTTAMISEN TAI TURVALLISUUSTARKASTUKSEN SUORITTAMISEN TAIKKA PAKENEE KIINNI OTTAMISTA, VARTIJALLA ON OIKEUS KÄYTTÄÄ SELLAISIA HENKILÖN PÄÄSYN ESTÄMISEKSI, POISTAMISEKSI TAI KIINNI OTTAMISEKSI TAIKKA TURVALLISUUSTARKASTUKSEN SUORITTAMISEKSI TARPEELLISIA VOIMAKEINOJA, JOITA VOIDAAN PITÄÄ PUOLUSTETTAVINA, KUN OTETAAN HUOMIOON HENKILÖN KÄYTTÄYTYMINEN, TEHTÄVÄN TÄRKEYS JA KIIREELLISYYS, VASTARINNAN VAARALLISUUS JA MUUT OLOSUHTEET.

VASTUUVAPAUSSPERUSTEESTA JA RANGAISTUSVASTUUN LIEVENNYKSESTÄ VOIMAKEINOJEN KÄYTÖN LIIOITTELUSSA SÄÄDETÄÄN **RIKOSLAIN 4 LUVUN 6 §:N 3 MOMENTISSA JA 7 §:SSÄ.**

VOIMAKEINOJEN KÄYTTÖ EDELLYTTÄÄ TOIMENPITEEN KOHTEENA OLEVAN HENKILÖN VASTARINTAA, JOLLOIN TEHTÄVÄN SUORITTAMINEN EI MUUTOIN ONNISTUISI. VASTARINNALLA VOIDAAN TARKOITTA AAKTIIVISTA VASTARINTAA, JOKA KÄSITTÄISI ESIMERKIKSI HYÖKKÄYKSEN VARTIJAN KOSKEMATTOMUUTTA VASTAAN TAI PASSIIVISTA VASTARINTAA, JOLLOIN ESIMERKIKSI ALUEELTA POISTETTAVA HENKILÖ PYRKII ESTÄMÄÄN POISTON TARTTUMALLA KIINTEISTÖN RAKENTEISIIN.

VOIMAKEINOJEN KÄYTÖSSÄ TÄYTYY OTTAA HUOMIOON SUHTEELLISUUSPERIAATE, JONKA MUKAAN KÄYTETTYJEN VOIMAKEINOJEN TÄYTYY OLLA OIKEASSA SUHTEESSA TAVOITELTAVAAN ETUUN NÄHDEN.

RIKOSLAIN 4 LUVUN 6§:N 3 MOMENTTI JA 7§ SIVULLA 30.

JÄRJESTYKSENVALVOJATOIMINNAN KESKEISET PERIAATTEET

25§ JÄRJESTYKSENVALVOJAN TEHTÄVÄT JA TOIMIALUE

JÄRJESTYKSENVALVOJAN TEHTÄVÄNÄ ON SUORITTA A **JÄRJESTYKSENVALVONTATEHTÄVÄÄ 26 TAI 28 §:SSÄ** TARKOITETULLA TOIMIALUEELLA.

JÄRJESTYKSENVALVOJAN ON NOUDATETTAVA POLIISIN SEKÄ PELASTUS- JA MUIDEN VIRANOMAISTEN TOIMIVALTANSA RAJOISSA ANTAMIA KÄSKYJÄ JA MÄÄRÄYKSIÄ.

JÄRJESTYKSENVALVOJAKSI SAADAAN ASETTAA VAIN HENKILÖ, JOLLA ON POLIISIN MYÖNTÄMÄ VOIMASSA OLEVA HYVÄKSYMINE N JÄRJESTYKSENVALVOJAKSI

JÄRJESTYKSENVALVONTATEHTÄVÄLLÄ TARKOITETAAN JÄRJESTYKSEN JA TURVALLISUUDEN YLLÄPITÄMISTÄ SEKÄ RIKOSTEN JA ONNETTOMUUKSIE N ESTÄMISTÄ JÄRJESTYKSENVALVOJAN TOIMIALUEELLA.

YKSITYISISTÄ TURVALLISUUSPALVELUISTA SÄÄDETY N LAIN 26 JA 28 §:N ALUEET SIVULLA 22.

JÄRJESTYKSENVALVOJAN TEHTÄVÄNÄ EI VOI OLLA YLEISE N JÄRJESTYKSEN JA TURVALLISUUDEN YLLÄPITÄMINEN.

JÄRJESTYKSENVALVOJAN ON NOUDATETTAVA VIRANOMAISE N ANTAMIA MÄÄRÄYKSIÄ, VAIKKA NE OLISIVAT ERIÄVÄISIÄ TOIMEKSIANTAJAN TAI TYÖNANTAJAN VELVOITTAMIE N TEHTÄVIE N KANSSA.

JÄRJESTYKSENVALVOJATOIMINNAN KESKEISET PERIAATTEET

29§ JÄRJESTYKSENVALVOJAN TEHTÄVÄT JA TOIMIALUE

JÄRJESTYKSENVALVOJAN ON TOIMINNASSAAN ASETETTAVA ETUSIJALLE SELLAISET TOIMENPITEET, JOTKA EDISTÄVÄT YLEISÖN TURVALLISUUTTA.

JÄRJESTYKSENVALVOJAN ON TOIMITTAVA ASIALLISESTI JA TASAPUOLISESTI SEKÄ **SOVINNOLLISUUTTA EDISTÄEN**. JÄRJESTYKSENVALVOJAN TULEE ENSISIJAISESTI NEUVOIN JA KEHOTUKSIN YLLÄPITÄÄ JÄRJESTYSTÄ JA TURVALLISUUTTA TOIMIALUEELLAAN.

JÄRJESTYKSENVALVOJAN TOIMENPITEET ON SUORITETTAVA AIHEUTTAMATTA SUUREMPAA VAHINKOA TAI HAITTAA KUIN ON VÄLTTÄMÄTÖNTÄ TEHTÄVÄN SUORITTAMISEKSI. TOIMENPITEIDEN ON OLTAVA PERUSTELTUJA SUHTEESSA JÄRJESTYKSENVALVOJAN TEHTÄVÄÄN JA TOIMENPITEILLÄ TAVOITELTAVAAN ETUUN.

TOIMEKSIANTAJAN TAI TYÖNANTAJAN OHJEET JA MÄÄRÄYKSET OVAT TOISSIJAISIA SILLOIN, KUN SUORITETULLA TOIMENPITEELLÄ ON SUUREMPI MERKITYS YLEISÖN TURVALLISUUDEN KANNALTA.

JÄRJESTYKSENVALVOJAN KÄYTÖS ON OLTAVA ASIALLISTA JA TASAPUOLISTA, EIKÄ ILMAN HYVÄKSYTTÄVÄÄ SYYTÄ MILLÄÄN TAVALLA SYRJIVÄÄ.

SOVINNOLLISUUDEN EDISTÄMINEN TARKOITTAÄ, ETTÄ JÄRJESTYKSENVALVOJAN TÄYTYY PYRKIÄ OMALLA TOIMINNALLAAN ESTÄMÄÄN ESIMERKIKSI KONFLIKTITILANTEEN AJAUTUMISTA VOIMANKÄYTTÖTILANTEEKSI. TEHTÄVIÄ TULEE HOITAA ENSISIJAISESTI NEUVOMALLA JA KEHOTTAMALLA.

JÄRJESTYKSENVALVOJALLA EI OLE VELVOITTAVAA KÄSKYVALTAA.

JÄRJESTYKSENVALVOJAN TOIMINTA

30§ JÄRJESTYKSENVALVOJAN ILMOITUSVELVOLLISUUS JA VELVOLLISUUS RYHTYÄ TOIMENPITEISIIN

JÄRJESTYKSENVALVOJAN ON VIIPYMÄTTÄ ILMOITETTAVA TIETOONSA TULLEISTA TURVALLISUUTTA ILMEISESTI VAARANTAVISTA SEIKOISTA TILAISUUDEN JÄRJESTÄJÄLLE TAI ALUEEN HALTIJALLE JA RYHDYTTÄVÄ HETI TOIMENPITEISIIN YLEISÖN VAROITTAMISEKSI JA OHJAAMISEKSI POIS VAARA-ALUEELTA SEKÄ VAARAN AIHEUTTAJAN POISTAMISEKSI TAI MUIHIN TURVALLISUUDEN SÄILYTTÄMISEKSI KIIREELLISIIN TOIMENPITEISIIN.

JOS TILAISUUDEN JÄRJESTÄJÄN TAI ALUEEN HALTIJAN JA JÄRJESTYKSENVALVOJAN TOIMENPITEET VAARAN ESTÄMISEKSI EIVÄT OLE OLLEET RIITTÄVIÄ, JÄRJESTYKSENVALVOJAN **ON ILMOITETTAVA TURVALLISUUTTA VAARANTAVISTA SEIKOISTA POLIISILLE JA TARPEEN VAATIESSA PELASTUSVIRANOMAISELLE.**

JOS JÄRJESTYKSENVALVOJA ON JÄRJESTYKSENVALVONTATEHTÄVÄSSÄ SAANUT TIETOONSA **RIKOSLAIN 15 LUVUN 10 §:N 1 MOMENTISSA** MAINITUN JO TEHDYN RIKOKSEN, HÄNEN ON VIIPYMÄTTÄ ILMOITETTAVA SIITÄ POLIISILLE. ILMOITUSVELVOLLISUUTTA EI KUITENKAAN OLE, JOS JÄRJESTYKSENVALVOJAN TÄYTYISI ANTAA ILMI JOKU MAINITUN PYKÄLÄN **2 MOMENTISSA** TARKOITETUISTA.

VAARAA AIHEUTTAVASSA TILANTEESSA KIIREELLISILLÄ TOIMENPITEILLÄ ODOTETAAN JÄRJESTYKSENVALVOJAN TOIMIVAN SITEN, ETTÄ HÄN ASETTAA YLEISÖN TURVALLISUUDEN ETUSIJALLE, KUITENKIN OMA HENKI, TERVEYS JA TYÖTURVALLISUUS HUOMIOON OTTAEN.

JÄRJESTYKSENVALVOJAN ON OMAN HARKINNAN MUKAAN ILMOITETTAVA TILANTEESSA POLIISILLE JA TARPEEN VAATIESSA PELASTUSVIRANOMAISELLE. TOIMEKSIANTAJAN, TYÖNANTAJAN, TILAISUUDEN JÄRJESTÄJÄN TAI ALUEEN HALTIJAN MÄÄRÄYKSET OVAT TÄLLÖIN TOISSIJAISIA.

RIKOSLAIN 15 LUVUN 10§ SIVULLA 30.

JÄRJESTYKSENVALVOJALLA ON ILMOITUSVELVOLLISUUS **RIKOSLAIN 15 LUVUN 10 §:N 1 MOMENTISSA** MAINITUISTA RIKOKSISTA MYÖS RIKOKSEN JO TAPAHDUTTUA. ILMOITUSVELVOLLISUUS KOSKEE TYÖAIKANA ILMI TULLEITA RIKOKSIA.

JÄRJESTYKSENVALVOJALLA EI OLE ILMOITUSVELVOLLISUUTTA PYKÄLÄN 2 MOMENTIN MUKAAN, MIKÄLI RIKOS ON HÄNEN LÄHEISENSÄ TEKEMÄ.

JÄRJESTYKSENVALVOJAN TOIMINTA

31§ TOIMENPITEEN PERUSTEEN ILMOITTAMINEN

JÄRJESTYKSENVALVOJAN ON JÄRJESTYKSENVALVONTATEHTÄVÄSSÄ ILMOITETTAVA HENKILÖÖN KOHDISTUVAN TOIMENPITEEN PERUSTE TOIMENPITEEN KOHTEENA OLEVALLLE TAI TÄMÄN **EDUSTAJALLE**, JOLLEI SE OLE MAHDOTONTA TÄMÄN TILAN TAI MUIDEN OLOJEN VUOKSI.

JOS JÄRJESTYKSENVALVOJA TOIMII TURVALLISUUSALAN ELINKEINOLUVAN HALTIJAN PALVELUKSESSA, TOIMENPITEEN KOHDE TAI TÄMÄN EDUSTAJA ON TARVITTAESSA OHJATTAVA OTTAMAAN YHTEYTTÄ VASTAAVAAN HOITAJAAN TOIMENPITEEN OIKEELLISUUDEN TOTEAMISEKSI. SAMALLA ON YHTEYDENOTTOA VARTEN KERROTTAVA VASTAAVAN HOITAJAN NIMI JA YHTEYSTIEDOT.

EDUSTAJALLE TEHTÄVÄ ILMOITUS TOIMENPITEEN PERUSTEISTA TULEE KYSYMYKSEEN ESIMERKIKSI TILANTEESSA, MISSÄ TOIMENPITEEN KOHTEENA ON ALLE 15-VUOTIAS LAPSI. TÄLLAISISSÄ TILANTEESSA ILMOITUS TEHTÄVÄ HUOLTAJALLE, MIKÄLI TÄMÄ ON ITSE PAIKALLA TAI MUUTOIN VAIKEUKSITTA TAVOITETTAVISSA.

ILMOITUSVELVOLLISUUDESTA VOI POIKETA, JOS TOIMENPITEIDEN KOHTEENA OLEVA HENKILÖ ON ESIMERKIKSI VAHVASTI PÄIHTYNYT TAI KIIREELLISESSÄ TILANTEESSA JOS VOIDAAN OLETTAA, ETTÄ PERUSTEEN ILMOITTAMINEN VAARANTAISII TOIMENPITEEN ONNISTUMISEN.

JOS JÄRJESTYKSENVALVOJA TOIMII TURVALLISUUSALAN ELINKEINOLUVAN HALTIJAN PALVELUKSESSA, ON TOIMENPITEIDEN KOHTEENA OLEVA HENKILÖ OHJATTAVA OTTAMAAN YHTEYTTÄ VASTAAVAAN HOITAJAAN TÄMÄN PYYTÄESSÄ TAI OSOITTAESSA KÄYTTÄYTYMISELLÄÄN TYYTYMÄTTÖMYYYTTÄ.

JÄRJESTYKSENVALVOJAN TOIMINTA

32§ SIVULLISTEN JA YMPÄRISTÖN TURVAAMINEN

JÄRJESTYKSENVALVOJAN ON VALVOTTAVA, ETTEI TILAISUUDESTA AIHEUDU VAARAA EIKÄ **KOHTUUTONTA HÄIRIÖTÄ SIVULLISILLE, LIIKENTEELLE TAIKKA KOTIRAUHALLE**. JÄRJESTYKSENVALVOJAN TULEE TOIMIALUEELLAAN MYÖS VALVOA, ETTEI TOISTEN **OMAISUUTTA VAHINGOITETA EIKÄ AIHEUTETA YMPÄRISTÖLLE MUUTA VAHINKOA** KUIN MITÄ **VOIDAAN PITÄÄ HYVÄKSYTTÄVÄNÄ** TILAISUUDEN TARKOITUS JA MUUT OLOSUHTEET HUOMIOON OTTAEN.

JÄRJESTYKSENVALVOJAN ON **VIIPYMÄTTÄ ILMOITETTAVA** TIETOONSA TULLEISTA 1 MOMENTISSA TARKOITETUISTA SEIKOISTA TILAISUUDEN JÄRJESTÄJÄLLE TAI ALUEEN HALTIJALLE SEKÄ RYHDYTTÄVÄ HETI TOIMENPITEISIIN VAARAN, HÄIRIÖN TAI VAHINGON ESTÄMISEKSI.

JOS TILAISUUDEN JÄRJESTÄJÄN TAI ALUEEN HALTIJAN JA JÄRJESTYKSENVALVOJAN TOIMENPITEET 1 MOMENTISSA TARKOITETUN VAARAN, HÄIRIÖN TAI VAHINGON ESTÄMISEKSI EIVÄT OLE OLLEET RIITTÄVIÄ, JÄRJESTYKSENVALVOJAN **ON ILMOITETTAVA VAARASTA, HÄIRIÖSTÄ TAI VAHINGOSTA POLIISILLE JA TARPEEN VAATIESSA PELASTUSVIRANOMAISELLE**.

KOHTUUTTOMAN HÄIRIÖN VALVONTA TARKOITTA YLEISESSÄ KOKOUKSESSA TAI YLEISÖTILAISUUDESSA JÄRJESTYKSENVALVOJAN VELVOLLISUUTTA VALVOA KYSEESSÄ OLEVIA INTRESSEJÄ.

JÄRJESTYKSENVALVOJA ON VELVOITETTU VALVOMAAN, ETTEI JÄRJESTYKSENVALVOJAN TOIMIALUEELLA TOISEN OMAISUUTTA VAHINGOITETA EIKÄ AIHEUTETA YMPÄRISTÖLLE MUUTA VAHINKOA. VAHINGOITTAMINEN ON PYRITTÄVÄ ESTÄMÄÄN KOKONAAN.

HYVÄKSYTTÄVINÄ VAHINKOINA YMPÄRISTÖLLE VOIDAAN PITÄÄ ESIMERKIKSI SUUREN FESTIVAALIN JÄRJESTÄMISESTÄ AIHEUTUNUTTA LIEVÄÄ VAHINKOA.

ILMOITUSVELVOLLISUUS ON OLEMASSA JO SILLOIN, KUN KONKREETTISISTA OLOSUHTEISTA OLISI PÄÄTELTÄVISSÄ JONKIN 1 MOMENTISSA MAINITUN INTRESSIN OLEVAN VAARANTUMASSA. JÄRJESTYKSENVALVOJAN ON MYÖS ITSE RYHDYTTÄVÄ TOIMIIN VAARAN, VAHINGON TAI KOHTUUTTOMAN HÄIRIÖN ESTÄMISEKSI.

JÄRJESTYKSENVALVOJAN ON OMAN HARKINNAN MUKAAN ILMOITETTAVA TILANTEESSA POLIISILLE JA TARPEEN VAATIESSA PELASTUSVIRANOMAISELLE. TOIMEKSIANTAJAN, TYÖNANTAJAN, TILAISUUDEN JÄRJESTÄJÄN TAI ALUEEN HALTIJAN MÄÄRÄYKSET OVAT TÄLLÖIN TOISSIJAISIA.

KYSEESSÄ OLEVA PYKÄLÄ EI KUITENKAAN ANNA JÄRJESTYKSENVALVOJALLE TOIMIVALTUUKSIA - TOIMIVALTUUDET MÄÄRÄYTYVÄT KYSEISEN LAIN 41–48§:N MUKAAN.

JÄRJESTYKSENVALVOJAN TOIMINTA

33§ TAPAHTUMAILMOITUS

POLIISIN SUORITTAMAN VIRANOMAISVALVONNAN, TOIMENPITEIDEN KOHTEENA OLEVIENTEN HENKILÖIDEN OIKEUSTURVAN SEKÄ TOIMEKSIANTAJIEN TIETOJENSAANTIOIKEUDEN TURVAAMISEKSI JÄRJESTYKSENVALVOJAN TULEE HETI LAATIA JÄRJESTYKSENVALVOJATEHTÄVISSÄ HAVAITUISTA KIINNIOTTAMISEEN TAI VOIMAKEINOJEN KÄYTTÖÖN JOHTANEISTA TAPAHTUMISTA KIRJALLINEN SELVITYS (TAPAHTUMAILMOITUS). TAPAHTUMAILMOITUKSESTA TULEE KÄYDÄ ILMI JÄRJESTYKSENVALVOJAN KYSEISEEN TAPAHTUMAAN LIITTYVÄT HAVAINNOT JA TOIMENPITEET. **TOIMENPITEIDEN KOHTEENA OLLEIDEN SUKUNIMI, ETUNIMET, HENKILÖTUNNUS JA OSOITETIEDOT SAADAAN KIRJATA TAPAHTUMAILMOITUKSEEN.**

TURVALLISUUSALAN ELINKEINOLUVAN HALTIJAN, MUUN JÄRJESTYKSENVALVOJIA VÄLITTÄVÄN, JÄRJESTYKSENVALVOJAPALVELUJA TOIMITTAVAN SEKÄ JÄRJESTYKSENVALVOJAN TYÖNANTAJAN ON SÄILYTETTÄVÄ TAPAHTUMAILMOITUKSET KAHDEN VUODEN AJAN NIIDEN LAATIMISPÄIVÄN KALENTERIVUODEN PÄÄTTYMISEN JÄLKEEN, JONKA JÄLKEEN HENKILÖTIETOJA SISÄLTÄVÄT TAPAHTUMAILMOITUKSET ON VIIPYMÄTTÄ JA VIIMEISTÄÄN KUUKAUDEN KULUESSA HÄVITETTÄVÄ. TAPAHTUMAILMOITUKSET ON SÄILYTETTÄVÄ SITEN JÄRJESTETTYINÄ, ETTÄ KUHUNKIN TOIMEKSIANTOON LIITTYVÄT ILMOITUKSET OVAT VIIVYTYKSETTÄ ESITETTÄVISSÄ. JOS TIETOJEN TALLETTAMISESSA KÄYTETÄÄN AUTOMAATTISTA TIETOJENKÄSITTELYÄ, VALVONNASSA TARVITTAVIEN TIETOJEN ON OLTAVA SAATAVINA SELVÄKIELISINÄ.

TOIMEKSIANTAJALLA JA 84 §:N 2 MOMENTISSA TARKOITETULLA VALVONTAVIRANOMAISELLA ON OIKEUS SAADA JÄLJENNÖS TAPAHTUMAILMOITUKSESTA. JOS JÄRJESTYKSENVALVOJA VAPAUTTAA KIINNI OTTAMANSAN HENKILÖN **45 §:N 2 MOMENTIN** MUKAISESTI, TAPAHTUMAILMOITUS ON VIIPYMÄTTÄ TOIMITETTAVA RIKOKSEN TAPAHTUMAPAIKAN POLIISILAITOKSELLE.

TAPAHTUMAILMOITUKSESSA LISÄKSI MAINITTAVA:

- JÄRJESTYKSENVALVOJAN NIMI JA TURVALLISUUSALAN ELINKEINOLUVAN HALTIJA, JONKA PALVELUKSESSA VARTIJA ON
- TAPAHTUMA-AIKA JA –PAIKKA
- TIETO SIITÄ, ONKO JÄRJESTYKSENVALVOJA OTTANUT JONKUN KIINNI TAI KÄYTTÄNYT VOIMAKEINOJA
- TIETO SIITÄ, ONKO JÄRJESTYKSENVALVOJA KÄYTTÄNYT VOIMANKÄYTTÖVÄLINEITÄ

TAPAHTUMAILMOITUKSESSA SAADAAN TARVITTAESSA MAINITA HAVAINNOTIETOINA:

- TOIMENPITEEN KOHTEENA OLLEEN HENKILÖN TUNNUSMERKIT HENKILÖN TUNNISTAMISEKSI
- HAVAINNOT KOHDEHENKILÖN KÄYTTÄYTYMISESTÄ JA TILASTA

TOIMENPITEIDEN KOHTEENA OLLEIDEN SUKUNIMI, ETUNIMET, HENKILÖTUNNUS JA OSOITETIEDOT SAADAAN KIRJATA TAPAHTUMAILMOITUKSEEN – KUITENKIN VAIN JOS NE OVAT TULLEET SAMASSA YHTEYDESSÄ ESILLE. JÄRJESTYKSENVALVOJALLA EI OLE OIKEUTTA VAATIA HENKILÖTIETOJA.

45 §:N 2 MOMENTTI SIVULLA 26.

JÄRJESTYKSENVALVOJAN TOIMINTA

34§ SALASSAPITOVELVOLLISUUS

TURVALLISUUSALAN ELINKEINOLUPAA EDELLYTTÄVÄN TOIMINNAN HARJOITTAJA, VASTAAVA HOITAJA TAI JÄRJESTYKSENVALVOJA EI SAA OIKEUDETTOMASTI ILMAISTA EIKÄ KÄYTTÄÄ OMAKSI TAI TOISEN HYÖDYKSI TAIKKA TOISTA VAHINGOITTAAKSEEN, MITÄ HÄN JÄRJESTYKSENVALVONTATEHTÄVÄSSÄÄN ON SAANUT TIETÄÄ TOIMEKSIANNON OSAPUOLEN, TYÖNANTAJANSA, TOIMIALUEENSA HALTIJAN TAI TILAISUUDEN JÄRJESTÄJÄN SALASSA PITÄMISTÄ TAI **SALASSA PIDETTÄVIKSI SÄÄDETYISTÄ TURVALLISUUSJÄRJESTELYISTÄ, LIIKE- TAI AMMATTISALAISUUDESTA** TAIKKA **YKSITYISELÄMÄN PIIRIIN** KUULUVISTA SEIKOISTA.

OIKEUDETTOMANA ILMAISEMISENA EI PIDETÄ TIETOJEN ILMAISEMISTA POLIISIMIEHELLE RIKOKSEN PALJASTAMISEKSI TAI SELVITTÄMISEKSI.

SALASSAPITOVELVOLLISUUS SÄILYY TEHTÄVÄN PÄÄTTYTTYÄ.

SALASSA PIDETTÄVIKSI SÄÄDETYILLÄ TURVALLISUUSJÄRJESTELYILLÄ JA LIIKE- TAI AMMATTISALAISUUKSILLA TARKOITETAAN KAIKKEA SELLAISTA TIETOA EDELLÄ MAINITUISTA ASIOISTA, MITÄ HENKILÖ EI OLISI SAANUT TIETOONSA ILMAN JÄRJESTYKSENVALVONTATEHTÄVÄÄ.

HENKILÖN YKSITYISELÄMÄN PIIRIIN KUULUVILLA TIEDOILLA TARKOITETAAN ESIMERKIKSI HENKILÖN KÄYTTÄYTYMISTÄ TAI OLESKELUA TOIMIALUEELLA.

SALASSAPITOVELVOLLISUUDESTA VOI POIKETA:

- TOIMEKSIANTAJAN, TYÖNANTAJAN, TOIMIALUEEN HALTIJAN TAI TILAISUUDEN JÄRJESTÄJÄN SUOSTUMUKSELLA. JOS SALASSAPIDETTÄVÄ TIETO KOSKEE USEAMPAA EDELLÄ MAINITTUA OSAPUOLTA, ON SUOSTUMUS SAATAVA KAIKILTA ASIAAN KUULUVILTA OSAPUOLILTA.

- RIKOSPROSESSISSA ASIANOMISTAJAN ASEMASSA TAI TODISTAMISVELVOLLISENA.

VARTIJALLA ON OIKEUS ILMAISTA SALASSAPIDETTÄVÄ TIETO POLIISILLE RIKOKSEN PALJASTAMISEKSI TAI SELVITTÄMISEKSI VAIKKA TIETO OLISI RIKOSLAIN (39/1889) 15 LUVUN 10 §:N 1 MOMENTISSA KERROTTUJA RIKOKSIA LIEVEMPI – ILMOITUSVELVOLLISUUTTA EI OLE.

SALASSAPITOVELVOLLISUUS SÄILYY TEHTÄVÄN PÄÄTTYTTYÄ JA ON AJALLISESTI RAJOITTAMATON.

JÄRJESTYKSENVALVOJAN TOIMIVALTUUDET

41§ PÄÄSYN ESTÄMINEN

JÄRJESTYKSENVALVOJALLA ON OIKEUS ESTÄÄ PÄÄSY TOIMIALUEELLEEN HENKILÖLTÄ:

- 1) JONKA PÄIHITYMYKSEN, KÄYTTÄYTYMISEN, AIKAISEMMAN KÄYTTÄYTYMISEN TAI **VARUSTAUTUMISEN PERUSTEELLA** ON SYYTÄ EPÄILLÄ VAARANTAVAN SIELLÄ JÄRJESTYSTÄ TAI TURVALLISUUTTA;
- 2) JOKA EI TÄYTÄ PÄÄSYN EDELLYTYKSEKSI ASETETTUA IKÄRAJAVAAIMUSTA TAI MUITA EHTOJA, JOTKA LAISSA TAI SEN NOJALLA ANNETUISSA MÄÄRÄYKSISSÄ ON ASETETTU JÄRJESTYKSENVALVOJAN TOIMIALUEELLE PÄÄSEMISEKSI TAI JOTKA **TILAISSUUDEN JÄRJESTÄJÄ TAI ALUEEN HALTIJA ON ASETTANUT SINNE PÄÄSEMISELLE;** TAI
- 3) JONKA ON **SYYTÄ EPÄILLÄ PITÄVÄN HALLUSSAAN ESINEITÄ TAI AINEITA,** JOIDEN HALLUSSAPITO SIELLÄ ON LAIN TAIKKA TILAISSUUDEN JÄRJESTÄJÄN TAI POLIISIN ASETTAMIEN EHTOJEN MUKAAN KIELLETTY.

EDELLÄ 26 §:N 1 MOMENTIN 6 KOHDASSA TARKOITETTUUN PAIKKAAN ASETETULLA TAI 28 §:SSÄ TARKOITETULLA JÄRJESTYKSENVALVOJALLA EI OLE OIKEUTTA PÄÄSYN ESTÄMISEEN.

HENKILÖN PÄIHITYMYSTILA EI SINÄLLÄÄN OLE SUORAAN PERUSTE PÄÄSYN ESTÄMISEEN, VAAN JÄRJESTYKSENVALVOJAN TÄYTYY ARVIODA ONKO HENKILÖ HUMALATILANSA VUOKSI ESIMERKIKSI VAARAKSI JÄRJESTYKSELLE TAI TURVALLISUUELLE. PÄÄSYN ESTÄMINEN ESIMERKIKSI KÄYTTÄYTYMISEN PERUSTEELLA TAAS EI VAADI HENKILÖN OLEVAN SAMANAIKAISESTI PÄIHITYNYT.

VARUSTAUTUMISEN PERUSTEELLA PÄÄSYN ESTÄMINEN TARKOITTAÄ, ETTÄ HENKILÖLLÄ ON MUKANAAN ESINEITÄ TAI AINEITA, JOTKA EIVÄT ESIMERKIKSI YLEISÖTILAISSUUTEEN KUULU JA NIILLÄ VOISI VAARANTAA JÄRJESTYSTÄ JA TURVALLISUUTTA.

JÄRJESTÄJÄN ASETTAMIA EHTOJA VOIVAT OLLA ESIMERKIKSI RAVINTOLAN MÄÄRITELMÄ MAJOITUS- JA RAVITSEMISTOIMINNASTA ANNETTUUN LAKIIN PERUSTUEN ASIAKASVALINTAOIKEUDESTA, JOLLOIN RAVINTOLAAN PÄÄSYKSI VOIDAAN ASETTAA ESIMERKIKSI VAATIMUS ASIALLISESTA PUKEUTUMISESTA. RAVINTOLAN ASETTAMAT OMAT EHDOT RAVINTOLAAN PÄÄSYSTÄ VOI OLLA SYRJINTÄSÄÄNNÖSTEN VASTAISIA.

JOS JÄRJESTYKSENVALVOJALLA ON KONKREETTINEN SYY EPÄILLÄ, ETTÄ HENKILÖ PITÄÄ HALLUSSAAN KIELLETTYJÄ ESINEITÄ TAI AINEITA, HÄNEN PÄÄSY ALUEELLE VOIDAAN ESTÄÄ. HENKILÖN ON ALUEELLE PÄÄSTÄKSEEN VAPAAEHTOISESTI ALISTUTTAVA TURVALLISUUSTARKASTUKSEEN SEN TOTEAMISEKSI, ETTEI HÄNELLÄ OLE KIELLETTYJÄ ESINEITÄ TAI AINEITA HALLUSSA.

ALUEELLA KIELLETTYJEN ESINEIDEN TAI AINEIDEN TOTEAMISEKSI VOIDAAN TARKASTAA SATTUMANVARAISESTI KUKA VAIN ALUEELLE PYRKIVÄ HENKILÖ.

JÄRJESTYKSENVALVOJALLA EI OLE OIKEUTTA ANTAA HENKILÖLLE NIIN SANOTTUA PORTTIKIELTOA.

JÄRJESTYKSENVALVOJAN TOIMIVALTUUDET

SAMOIN PÄÄSYN ESTÄMISEEN EI OLE OIKEUTTA JÄRJESTYKSENVALVOJALLA, JOKA ON ASETETTU 26 §:N 1 MOMENTIN 6 KOHDASSA TARKOITETTUUN PAIKKAAN.

26§:N MUKAISET TOIMIALUEET:

- 1) YLEISEN KOKOUKSEN JA YLEISÖTILAISUUDEN JÄRJESTÄJÄ KOKOONTUMISLAISSA (530/1999) TARKOITETTUUN YLEISEEN KOKOUKSEEN TAI YLEISÖTILAISUUTEEN;
- 2) YKSITYISTILAISUUDEN JÄRJESTÄJÄ YKSITYISTILAISUUTEEN;
- 3) LEIRINTÄALUEEN PITÄJÄ ULKOILULAISSA (606/1973) TARKOITETULLE LEIRINTÄALUEELLE;
- 4) ALUKSEN PÄÄLLIKÖ MERILAIN (674/1994) 15 LUVUSSA TARKOITETULLE MATKUSTAJIEN KULJETTAMISTA SUORITTAVALLE ALUKSELLE;
- 5) MAJOITUS- JA RAVITSEMISTOIMINNAN HARJOITTAJA MAJOITUS- JA RAVITSEMISTOIMINNASTA ANNETUSSA LAISSA (308/2006) TARKOITETTUUN MAJOITUS- JA RAVITSEMISLIIKKEESEEN; SEKÄ
- 6) YLIOPISTO JA AMMATTIKORKEAKOULU YLIOPISTOLAISSA (558/2009) TARKOITETUN YLIOPISTON JA AMMATTIKORKEAKOULULAISSA (932/2014) TARKOITETUN AMMATTIKORKEAKOULUN TOIMIPAIKKAAN.

JÄRJESTYKSENVALVOJALLA, JOKA ON ASETETTU KYSEESSÄ OLEVAN LAIN 28§ MUKAAN POLIISIN TAI RAJAVARTIOLAITOKSEN AVUKSI, EI OLE OIKEUTTA PÄÄSYN ESTÄMISEEN.

28§:N MUKAISET TOIMIALUEET:

- 1) TERVEYDEN- TAI SOSIAALIHUOLLON TOIMIPISTEESEEN KOULUKOTEJA TAI LASTENSUOJELULAITOKSIA LUKUUN OTTAMATTA TERVEYDEN- TAI SOSIAALIHUOLLON TOIMIPISTEEN HALTIJAN HAKEMUKSESTA;
- 2) KANSANELÄKELAITOKSEN TOIMIPISTEESEEN KANSANELÄKELAITOKSEN HAKEMUKSESTA;
- 3) TYÖ- JA ELINKEINOTOIMISTOON TYÖ- JA ELINKEINOTOIMISTON HAKEMUKSESTA;
- 4) KAUPPAKESKUKSEEN KAUPPAKESKUKSEN HALTIJAN HAKEMUKSESTA;
- 5) LIIKENNEASEMALLE LIIKENNEASEMAN HALTIJAN HAKEMUKSESTA;
- 6) SATAMAAN SATAMAN HALTIJAN HAKEMUKSESTA;
- 7) LENTOPAIKKAAN LENTOPAIKAN HALTIJAN HAKEMUKSESTA; TAI
- 8) JOUKKOLIIKENTEN KULKUNEUVOON KULKUNEUVON HALTIJAN HAKEMUKSESTA.

26§:N 1 MOMENTIN 6 KOHDAN JA 28§:N MUKAISET TOIMIALUEET OVAT KÄYTÄNNÖSSÄ VAPAASEEN PÄÄSYYN PERUSTUVIA ALUEITA, EIKÄ PÄÄSYÄ NIIHIN VOIDA JÄRJESTYKSENVALVOJAN TOIMIVALTUUKSIN ESTÄÄ.

JÄRJESTYKSENVALVOJAN TOIMIVALTUUDET

41§ HENKILÖN POISTAMINEN JA KIINNIOTTAMINEN

JÄRJESTYKSENVALVOJALLA ON OIKEUS POISTAA TOIMIALUEELTAAN HENKILÖ, JOKA:

- 1) **PÄIHTYNEENÄ HÄIRITSEE JÄRJESTYSTÄ TAI MUITA HENKILÖITÄ;**
- 2) **VAARANTAA TURVALLISUUTTA;**
- 3) **UHKAAVASTI ESIINTYEN, MELUAMALLA, VÄKIVALTAISUUDELLA TAIKKA MUULLA KÄYTTÄYTYMISELLÄÄN HÄIRITSEE JÄRJESTYSTÄ;** TAI
- 4) **OLESKELEE ALUEEN YLEISÖLTÄ SULJETUSSA OSASSA ILMEISEN OIKEUDETTOMASTI.**

JOS PAIKALTA POISTAMINEN ON ILMEISESTI RIITTÄMÄTÖN TOIMENPIDE EIKÄ HÄIRIÖTÄ TAI VAARAA VOIDA MUUTOIN POISTAA, JÄRJESTYKSENVALVOJALLA ON OIKEUS OTTAA HENKILÖ KIINNI, **JOS KIINNIOTTAMINEN ON VÄLTTÄMÄTÖNTÄ MUILLE HENKILÖILLE TAI OMAISUUDELLE AIHEUTUVAN VAKAVAN VAARAN TORJUMISEKSI.** KIINNIOTETTU ON VIIPYMÄTTÄ LUOVUTETTAVA POLIISIN HALTUUN. JÄRJESTYKSENVALVOJALLA EI KUITENKAAN OLE OIKEUTTA HENKILÖN KIINNIOTTAMISEEN YLEISESSÄ KOKOUKSESSA.

PELKÄSTÄÄN HENKILÖN HUMALATILA EI OLE PERUSTE ALUEELTA POISTAMISEEN, VAAN PÄIHTYMYKSEN LISÄKSI HENKILÖN TULEE HÄIRITÄ JÄRJESTYSTÄ TAI MUITA HENKILÖITÄ.

ENSISIJAISESTI JÄRJESTYKSENVALVOJAN ON NEUVOIN JA KEHOTUKSIN PYRITTÄVÄ EHKÄISEMÄÄN TURVALLISUUDEN VAARANTAMINEN.

MUULLA KÄYTTÄYTYMISELLÄÄN HÄIRITSEE JÄRJESTYSTÄ, MIKÄ TARKOITTAÄ ESIMERKIKSI TILANNETTA MISSÄ HENKILÖ VIE RAVINTOLASTA ALKOHOLIJUOMIA ANNISKELUALUEEN ULKOPUOLELLE, VAIKKA HÄNELLE ON ASIASTA NEUVOIN JA KEHOTUKSIN MAINITTU.

POISTAMINEN TULEE KYSYMYKSEEN, JOS OLESKELU ON ILMEISEN OIKEUDETONTA, ELI KÄYTÄNNÖSSÄ ALUEELLA OLEVA HENKILÖ EI PYSTY TAI HALUA SELITTÄÄ OIKEUTTAAN OLLA ALUEELLA.

JÄRJESTYKSENVALVOJAN OLETETAAN PUUTTUVAN TILANTEESEEN NEUVOIN JA KEHOTUKSIN, HENKILÖ VOIDAAN POISTAA SAMALLA KERTAA RIITTÄVÄN VAKAVAN HÄIRIÖN AIHEUTUESSA.

KONKREETTISTA RIKOSTA EI TARVITSE OLLA TAPAHTUNUT JOTTA HENKILÖ VOIDAAN OTTAA KIINNI, VAAN TOIMENPIDE VOIDAAN SUORITTAÄ ESIMERKIKSI HENKILÖN KÄYTTÄYTYESSÄ NIIN AGGRESSIIVISESTI, ETTÄ HÄNEN VOIDAAN OLETTAA SYLLISTYVÄN PAHOINPITELYYN ILMAN KIINNI OTTAMISTA JA POLIISILLE LUOVUTTAMISTA.

JÄRJESTYKSENVALVOJAN TOIMIVALTUUDET

43§ SÄILÖSSÄPITO ALUKSELLA JA YLEISÖTILAISUUDESSA

JOS 42 §:N 2 MOMENTIN PERUSTEELLA ALUKSELLA KIINNIOTETTUA EI VOIDA VIIPYMÄTTÄ LUOVUTTA A POLIISILLE, ALUKSELLE ASETETULLA JÄRJESTYKSENVALVOJALLA ON ALUKSEN PÄÄLLIKÖN SUOSTUMUKSELLA OIKEUS OTTAA HÄNET SÄILÖÖN.

JOS YLEISÖTILAISUUDESSA ON SEN LAAJUUDEN TAI JÄRJESTÄMISPAIKAN VUOKSI PERUSTELTUA VARAUTUA KIINNIOTETTUIEN SÄILÖSSÄPITOON, YLEISÖTILAISUUDEN JÄRJESTYKSENVALVOJALLA ON OIKEUS 1 MOMENTISSA MAINITUIN EDELLYTYKSIN POLIISIN SUOSTUMUKSELLA OTTAA KIINNIOTETTU SÄILÖÖN.

KIINNIOTETTUA SAA PITÄÄ SÄILÖSSÄ ENINTÄÄN NELJÄ TUNTIA. YLEISÖTILAISUUDESSA KIINNIOTETTUA SAADAAN KUITENKIN PITÄÄ SÄILÖSSÄ ENINTÄÄN SIIHEN ASTI, KUN TILAISUUS ON PÄÄTTYNYT JA YLEISÖ POISTUNUT TAI KUN **KIINNIOTTAMISEN PERUSTE ON MUUTOIN LAKANNUT**. ALUKSELLA KIINNIOTETTU SAADAAN ALUKSEN PÄÄLLIKÖN MÄÄRÄYKSESTÄ PITÄÄ SÄILÖSSÄ, KUNNES ALUS SEURAAVAN KERRAN SAAPUU SATAMAAN, JOLLEI KIINNIOTTAMISEN PERUSTE OLE SITÄ ENNEN LAKANNUT.

JOS ALUKSEN PÄÄLLIKÖ EI ANNA SUOSTUMUSTA HENKILÖN SÄILÖSSÄPITOON ON HENKILÖ VÄLITTÖMÄSTI VAPAUTETTAVA.

SÄILÖSSÄ PIDETTY HENKILÖ ON MYÖS VAPAUTETTAVA, JOS TÄMÄN KÄYTTÄYTYMISEN PERUSTEELLA VOIDAAN OLETTAA ETTEI HÄN OLE ENÄÄ VAARAKSI MUILLE HENKILÖILLE TAI OMAISUUDELLE.

KIINNIOTETTUA HENKILÖ VOIDAAN OTTAA SÄILÖÖN VAIN KYSEESSÄ OLEVAN LAIN 42§:N 2 MOMENTIN PERUSTEELLA, ELI HENKILÖÄ JOKA ON KIINNIOTETTU RIKOSEPÄILYN TAKIA EI VOIDA PITÄÄ SÄILÖSSÄ.

JÄRJESTYKSENVALVOJAN TOIMIVALTUUDET

44§ SÄILÖSSÄ PIDETTÄVIEN KOHTELU JA MENETTELY SÄILÖSSÄ PITÄMISESSÄ

TÄMÄN LAIN PERUSTEELLA SÄILÖSSÄ PIDETTÄVIEN KOHTELUUN SOVELLETAAN, MITÄ POLIISIN SÄILYTTÄMIEN HENKILÖIDEN KOHTELUSTA ANNETUN LAIN (841/2006) 1 LUVUN 3 JA 4 §:SSÄ, 2 LUVUN 2 §:N 1 MOMENTISSA JA 3 §:N 1 MOMENTISSA, 3 LUVUN 1 §:SSÄ, 5 LUVUN 1 JA 2 §:SSÄ, 8 LUVUN 2 §:SSÄ, 9 LUVUN 1 §:SSÄ SEKÄ 12 LUVUN 1 JA 2 §:SSÄ SÄÄDETÄÄN.

JÄRJESTYKSENVALVOJA SAA SIOITTA SÄILÖÖN OTETUN VAIN SELLAISEEN JÄRJESTYKSENVALVOJAN HALLINNOIMAAN SÄILYTYSTILAAN, JONKA **POLIISILAITOS ON ENNEN SÄILYTYSTILAN KÄYTTÖÖNOTTOA TARKASTANUT JA HYVÄKSYNYT**. JÄRJESTYKSENVALVOJAN TULEE LAATIA JOKAISESTA SÄILÖSSÄ PIDETTÄVÄSTÄ HENKILÖSTÄ ALLEKIRJOITETTU SÄILÖÖNOTTOILMOITUS. JÄRJESTYKSENVALVOJAN ON TOIMITETTAVA SÄILÖÖNOTTOILMOITUS VIIPYMÄTTÄ TILAISUUDEN PÄÄTTYMISEN TAI ALUKSEN SATAMAAN SAAPUMISEN JÄLKEEN POLIISILAITOKSELLE

PYKÄLÄN 1 MOMENTISSA KERROTUISSA LAINKOHDISSA KERROTAAN VAPAUTENSA MENETTÄNEEN OIKEUKSIEN RAJOITTAMISESTA, VAATIMUKSESTA IHMISARVOISEEN, OIKEUDENMUKAISEEN JA SYRJIMÄTTÖMÄÄN KOHTELUUN, OIKEUDESTA VARATA TILAISUUS ILMOITUKSEEN LÄHIOMAISILLE TAI MUULLE LÄHEISELLE SÄILYTYSTILAAN OTTAMISESTA SEKÄ SÄÄDÖKSISTÄ JOIDEN MUKAAN ALLE 18-VUOTIAITA JA ERI SUKUPUOLTA OLEVIA HENKILÖITÄ ON SÄILYTETTÄVÄ ERILLÄÄN JA MILLÄ TAVOIN VAPAUTENSA MENETTÄNEET SIOITETAAN SELLIIN. LISÄKSI PYKÄLISSÄ SÄÄDETÄÄN MUUN MUASSA SÄILÖSSÄ PIDETTÄVÄN OIKEUDESTA TERVEYDENHUOLTOON JA MAHDOLLISUUDESTA PÄÄSTÄ HOITON SÄILYTYSTILAN ULKOPUOLELLE.

HYVÄKSYNTÄ POLIISILAITOKSELTA ON SAATAVA KAIKISSA TAPAUKSISSA ENNEN SÄILYTYSTILAN KÄYTTÖÖNOTTOA – POLIISI EI VOI JÄLKIKÄTEEN HYVÄKSYÄ SÄILYTYSTILAA MISSÄÄN TILANTEESSA.

JÄRJESTYKSENVALVOJAN TOIMIVALTUUDET

45§ RIKOKSESTA EPÄILLYN KIINNIOTTAMINEN

JÄRJESTYKSENVALVOJALLA ON JÄRJESTYKSENVALVONTATEHTÄVÄÄ SUORITTAESSAAN OIKEUS OTTAA KIINNI **VEREKSELTÄ TAI PAKENEMASTA** TAVATTU RIKOKSESTA EPÄILTY, JOS RIKOKSESTA SAATTAA SEURATA VANKEUTTA TAI JOS RIKOS ON LIEVÄ PAHOINPITELY, NÄPISTYS, LIEVÄ KAVALLUS, LIEVÄ LUVATON KÄYTTÖ, LIEVÄ MOOTTORIKULKUNEUVON KÄYTTÖVARKAUS, LIEVÄ VAHINGONTEKO TAI LIEVÄ PETOS. JÄRJESTYKSENVALVOJA SAA OTTAA KIINNI MYÖS SEN, JOKA ON VIRANOMAISEN ANTAMAN ETSINTÄKUULUTUKSEN MUKAAN PIDÄTETTÄVÄ TAI VANGITTAVA.

KIINNIOTETTU ON VIIPYMÄTTÄ LUOVUTETTAVA POLIISILLE. JOS POLIISILLE LUOVUTTAMINEN EI **KOHTUULLISESSA AJASSA** OLE MAHDOLLISTA, JÄRJESTYKSENVALVOJA VOI KUITENKIN POLIISIMIEHEN JA KIINNIOTETUN SUOSTUMUKSELLA JÄTTÄÄ KIINNIOTETUN LUOVUTTAMATTA POLIISILLE JA VAPAUTTAA TÄMÄN VIIPYMÄTTÄ, **JOS RIKOKSESTA VOI SEURATA VAIN SAKKOA** JA JOS **KIINNI-OTETUN HENKILÖLLISYYS** ON TUNNETTU TAI KIINNIOTETTU SUOSTUU ESITTÄMÄÄN JÄRJESTYKSENVALVOJALLE HENKILÖLLISYYTENSÄ SELVITTÄMISEKSI TARPEELLISET TIEDOT.

VEREKSELTÄ TAI PAKENEMASTA TAVATULLA RIKOKSESTA EPÄILLYLLÄ TARKOITETAAN HENKILÖÄ, JONKA SYLLISYYS ON ILMEINEN JA TEKO SELVÄ.

KOHTUULLISELLA AJALLA TARKOITETAAN TÄSSÄ YHTEYDESSÄ YLI TUNNIN KESTÄVÄÄ ODOTUSTA.

RIKOKSET JOISTA VOI SEURATA VAIN SAKKOA TARKOITTAVAT KÄYTÄNNÖSSÄ LIEVÄÄ PAHOINPITELYÄ, NÄPISTYSTÄ, LIEVÄÄ KAVALLUSTA, LIEVÄÄ LUVATONTA KÄYTTÖÄ, LIEVÄÄ MOOTTORIKULKUNEUVON KÄYTTÖVARKAUSTA, LIEVÄÄ VAHINGONTEKOA TAI LIEVÄÄ PETOSTA.

KIINNIOTETUN HENKILÖLLISYYDESTÄ ON OLTAVA VARMUUS.

JÄRJESTYKSENVALVOJALLA EI OLE OIKEUTTA RIKOKSESTA EPÄILLYN KIINNIOTETUN SÄILÖSSÄPITOON. SÄILÖSSÄPIDOLLA TARKOITETAAN KIINNIOTETUN LUKITSEMISTA YKSINÄÄN SELLAISEEN TILAAN, MISTÄ HÄNELLÄ EI OLE POISTUMISMAHDOLLISUUTTA.

JÄRJESTYKSENVALVOJAN TOIMIVALTUUDET

46§ TURVALLISUUSTARKASTUS

JÄRJESTYKSENVALVOJALLA ON OIKEUS METALLINILMAISINTA TAI MUUTA SELLAISTA TEKNISTÄ LAITETTA KÄYTTÄEN TARKASTAA TOIMIALUEELLEEN PYRKIVÄ TAI SIELLÄ OLEVA HENKILÖ SEN VARMISTAMISEKSI, ETTEI HÄNELLÄ OLE YLLÄÄN TAI MUKANAAN SELLAISIA **ESINEITÄ** TAI **AINEITA**, JOILLA VOITAIISIIN AIHEUTTAA VAARAA JÄRJESTYKSELLE TAI TURVALLISUDELLE TAIKKA JOIDEN HALLUSSAPITO TOIMIALUEELLA ON KIELLETTY LAIN TAI SEN NOJALLA ANNETUN MÄÄRÄYKSEN MUKAAN. TILAISUUDEN JÄRJESTÄJÄN TAI POLIISIN KOKOONTUMISLAIN 23 §:N 4 MOMENTIN MUKAAN ANTAMAN MÄÄRÄYKSEN NOJALLA TAI JOS MUUTOIN ON PERUSTELTUA AIHETTA EPÄILLÄ, ETTÄ HENKILÖLLÄ ON HALLUSSAAN TÄLLAISIA ESINEITÄ TAI AINEITA, SAADAAN HENKILÖ JA HÄNEN MUKANAAN OLEVAT TAVARAT TARKASTAA MYÖS MUULLA SOPIVALLA TAVALLA.

JÄRJESTYKSENVALVOJALLA ON 42 §:N 2 MOMENTISSA TAI 45 §:SSÄ TARKOITETUN KIINNIOTON YHTEYDESSÄ OIKEUS TARKASTAA KIINNIOTETTU SEN VARMISTAMISEKSI, ETTEI TÄLLÄ OLE HALLUSSAAN ESINEITÄ TAI AINEITA, JOILLA TÄMÄ VOI VAARANTAA SÄILÖSSÄPIDON TAIKKA AIHEUTTAA VAARAA ITSELLEEN TAI MUILLE.

EDELLÄ 26 §:N 1 MOMENTIN 6 KOHDASSA TARKOITETTUUN PAIKKAAN ASETETULLA TAI 28 §:SSÄ TARKOITETULLA JÄRJESTYKSENVALVOJALLA EI OLE OIKEUTTA TÄMÄN PYKÄLÄN 1 MOMENTISSA TARKOITETTUUN TARKASTUKSEEN.

VAARALLISILLA ESINEILLÄ VOIDAAN TARKOITAA ESIMERKIKSI AMPUMA-ASETTA, TERÄASETTA TAI MUUTA TOISEN VAHINGOITTAMISEEN SOVELTUVAA VÄLINETTÄ.

VAARALLISILLE AINEILLA VOIDAAN TARKOITAA ESIMERKIKSI RÄJÄHDYSAINOJA TAI PALAVIA NESTEITÄ JA KAASUJA JOTKA SOVELTUVAT TOISEN VAHINGOITTAMISEEN.

TURVALLISUUSTARKASTUKSESSA VOIDAAN TUTKIA HENKILÖN VAATTEISSA SEKÄ KANTAMUKSISSA OLEVAT TAVARAT.

YKSTITYISISTÄ TURVALLISUUSPALVELUISTA ANNETUN LAIN 26 §:N 1 MOMENTIN 6 KOHDASSA TARKOITETTU ALUE JA 28§:SSÄ TARKOITETTU ALUE SIVULLA 22.

TURVALLISUUSTARKASTUS ON VAIN TURVALLISUUDEN VUOKSI TEHTÄVÄ TOIMENPIDE – TOIMENPIDETTÄ EI SAA SUORITTA A ESIMERKIKSI ANASTETUN OMAISUUDEN LÖYTÄMISEKSI.

TURVALLISUUSTARKASTUKSESSA ON PYRITTÄVÄ SIIHEN, ETTÄ TOIMENPITEEN SUORITTAJA JA KOHDEHENKILÖ OVAT SAMAA SUKUPUOLTA – TÄMÄ EI OLE KUITENKAAN EHDOTONTA.

JÄRJESTYKSENVALVOJAN TOIMIVALTUUDET

47§ KIELLETTYJEN ESINEIDEN JA AINEIDEN POISOTTAMINEN

JÄRJESTYKSENVALVOJALLA ON OIKEUS OTTAA POIS TARKASTUKSESSA TAVATUT 46 §:N 1 JA 2 MOMENTISSA TARKOITETUT ESINEET JA AINEET. JÄRJESTYKSENVALVOJALLA ON MYÖS OIKEUS OTTAA POIS HÄNEN TOIMIALUEELLAAN OLEVALTA HENKILÖLTÄ TARKASTUKSESSA TAI MUUTEN LÖYDETTY ESINE TAI AINE, JOTA VOIDAAN KÄYTTÄÄ HENKEEN TAI TERVEYTEEN KOHDISTUVAN RIKOKSEN TEKEMISEEN TAI SELLAISELLA RIKOKSELLA UHKAAMISEEN TAIKKA JONKA TUOMINEN ALUEELLE ON MUUTEN LAIN TAI SEN NOJALLA ANNETUN MÄÄRÄYKSEN MUKAAN KIELLETTY.

POIS OTETUT ESINEET JA AINEET ON VIIPYMÄTTÄ LUOVUTETTAVA POLIISILLE TAIKKA, **JOLLEI SIIHEN OLE LAIN MUKAAN ESTETTÄ**, PALAUTETTAVA OMISTAJALLEEN TAI HALTIJALLEEN HÄNEN POISTUESSAAN PAIKALTA.

JÄRJESTYKSENVALVOJALLA ON OIKEUS OTTAA POIS ALKOHOLILAIN (1143/1994) 58 §:N 1 MOMENTIN KIELTOA RIKKONEELTA HENKILÖLTÄ ALKOHOLIJUOMA ASTIOINEEN JA HÄVITTÄÄ SE TODISTEELLISESTI.

ESTEENÄ VOI OLLA ESIMERKIKSI JÄRJESTYSLAIN MUKAAN AMPUMA-ASEEN HALLUSSA PITÄMINEN YLEISELLÄ PAIKALLA.

JÄRJESTYKSENVALVOJAN TOIMIVALTUUDET

48§ VOIMAKEINOJEN KÄYTTÖ

JOS HENKILÖ KOETTA VASTARINTAA TEKEMÄLLÄ VÄLTÄÄ PÄÄSYN ESTÄMISEN, PAIKALTA POISTAMISEN, KIINNIOTTAMISEN, 46 §:SSÄ TARKOITETUN TARKASTUKSEN TAI 47 §:SSÄ TARKOITETUN POISOTTAMISEN TAIKKA PAKENEE KIINNIOTTAMISTA, JÄRJESTYKSENVALVOJALLA ON OIKEUS KÄYTTÄÄ SELLAISIA HENKILÖN PÄÄSYN ESTÄMISEKSI, PAIKALTA POISTAMISEKSI TAI KIINNIOTTAMISEKSI TAIKKA TARKASTUKSEN SUORITTAMISEKSI TAI ESINEEN JA AINEEN POISOTTAMISEKSI TARPEELLISIA VOIMAKEINOJA, JOITA VOIDAAN PITÄÄ PUOLUSTETTAVINA, KUN OTETAAN HUOMIOON HENKILÖN KÄYTTÄYTYMINEN, TEHTÄVÄN TÄRKEYS JA KIIIREELLISYYS, VASTARINNAN VAARALLISUUS JA MUUT OLOSUHTEET.

VASTUUVAPAUSPERUSTEESTA JA RANGAISTUSVASTUUN LIEVENNYKSESTÄ VOIMAKEINOJEN KÄYTÖN LIIOITTELUSSA SÄÄDETÄÄN **RIKOSLAIN 4 LUVUN 6 §:N 3 MOMENTISSA JA 7 §:SSÄ.**

VOIMAKEINOJEN KÄYTTÖ EDELLYTTÄÄ TOIMENPITEEN KOHTEENA OLEVAN HENKILÖN VASTARINTAA, JOLLOIN TEHTÄVÄN SUORITTAMINEN EI MUUTOIN ONNISTUISI. VASTARINNALLA VOIDAAN TARKOITTA AKTIIVISTA VASTARINTAA, JOKA KÄSITTÄISI ESIMERKIKSI HYÖKKÄYKSEN JÄRJESTYKSENVALVOJAN KOSKEMATTOMUUTTA VASTAAN TAI PASSIIVISTA VASTARINTAA, JOLLOIN ESIMERKIKSI ALUEELTA POISTETTAVA HENKILÖ PYRKII ESTÄMÄÄN POISTON TARTTUMALLA KIIINTEISTÖN RAKENTEISIIN.

VOIMAKEINOJEN KÄYTÖSSÄ TÄYTYY OTTAA HUOMIOON SUHTEELLISUUSPERIAATE, JONKA MUKAAN KÄYTETTYJEN VOIMAKEINOJEN TÄYTYY OLLA OIKEASSA SUHTEESSA TAVOITELTAVAAN ETUUN NÄHDEN.

RIKOSLAIN 4 LUVUN 6§:N 3 MOMENTTI JA 7§ SIVULLA 30.

YLEISTÄ

RIKOSLAIN 4 LUVUN 6§:N 3 MOMENTTI:

VOIMAKEINOJEN KÄYTTÖ

JOS VOIMAKEINOJEN KÄYTÖSSÄ ON YLITETTY 2 MOMENTISSA SÄÄDETYT RAJAT, TEKIJÄ ON KUITENKIN RANGAISTUSVASTUUSTA VAPAA, JOS ON ERITTÄIN PAINAVIA PERUSTEITA KATSOA, ETTEI TEKIJÄLTÄ KOHTUUEDELLA OLISI VOINUT VAATIA MUUNLAISTA SUHTAUTUMISTA, KUN OTETAAN HUOMIOON HÄNEN ASEMANSA JA KOULUTUKSENSA SEKÄ TEHTÄVÄN TÄRKEYS JA TILANTEEN YLLÄTYKSELLISYYS.

RIKOSLAIN 4 LUVUN 7§:

RANGAISTUVASTUUN LIEVENNYS

VAIKKA TEKIJÄÄ EI TÄSSÄ LUVUSSA SÄÄDETTYJEN PERUSTEIDEN NOJALLA KOKONAAN VAPAUTETA RANGAISTUSVASTUUSTA, OLOSUHTEET VOIDAAN KUITENKIN OTTAA HUOMIOON RANGAISTUSVASTUUTA LIEVENTÄVINÄ SITEN KUIN 6 LUVUN 8 §:N 1 MOMENTIN 4 KOHDASSA SEKÄ 2 JA 4 MOMENTISSA SÄÄDETTÄÄN.

RIKOSLAIN 15 LUVUN 10§:

TÖRKEÄN RIKOKSEN ILMOITTAMATTA JÄTTÄMINEN

JOKA TIETÄÄ JOUKKOTUHONNAN, JOUKKOTUHONNAN VALMISTELUN, RIKOKSEN IHMISYYTTÄ VASTAAN, TÖRKEÄN RIKOKSEN IHMISYYTTÄ VASTAAN, HYÖKKÄYSRIKOKSEN, HYÖKKÄYSRIKOKSEN VALMISTELUN, SOTARIKOKSEN, TÖRKEÄN SOTARIKOKSEN, KIDUTUKSEN, KEMIALLISTEN ASEEN KIELLON RIKKOMISEN, BIOLOGISEN ASEEN KIELLON RIKKOMISEN, JALKAVÄKIMIINAKIELLON RIKKOMISEN, SUOMEN ITSEMÄÄRÄÄMISOIKEUDEN VAARANTAMISEN, MAANPETOKSEN, TÖRKEÄN MAANPETOKSEN, VAKOILUN, TÖRKEÄN VAKOILUN, VALTIOPETOKSEN, TÖRKEÄN VALTIOPETOKSEN, RAISKUKSEN, TÖRKEÄN RAISKUKSEN, TÖRKEÄN LAPSEN SEKSUAALISEN HYVÄKSIKÄYTÖN, MURHAN, TAPON, SURMAN, TÖRKEÄN PAHOINPITELYN, RYÖSTÖN, TÖRKEÄN RYÖSTÖN, IHMISKAUPAN, TÖRKEÄN IHMISKAUPAN, PANTTIVANGIN OTTAMISEN, TÖRKEÄN TUHOTYÖN, TÖRKEÄN TERVEYDEN VAARANTAMISEN, YDINRÄJÄHDERIKOKSEN, KAAPPUKSEN, 34 A LUVUN 1 §:N 1 MOMENTIN 3 KOHDASSA TARKOITETUN TERRORISTISESSA TARKOITUKSESSA TEHDYN RIKOKSEN, TÖRKEÄN YMPÄRISTÖN TURMELEMISEN TAI TÖRKEÄN HUUMAUSAINERIKOKSEN OLEVAN HANKKEILLA EIKÄ AJOISSA, KUN RIKOS VIELÄ OLISI ESTETTÄVISSÄ, ANNA SIITÄ TIETOA VIRANOMAISELLE TAI SILLE, JOTA VAARA UHKAA, ON TUOMITTAVA, JOS RIKOS TAI SEN RANGAISTAVA YRITYS TAPAHTUU, TÖRKEÄN RIKOKSEN ILMOITTAMATTA JÄTTÄMISESTÄ SAKKON TAI VANKEUTEEN ENINTÄÄN KUUDEKSI KUUKAUDEKSI. (30.12.2015/1718)

TÖRKEÄN RIKOKSEN ILMOITTAMATTA JÄTTÄMISESTÄ EI KUITENKAAN TUOMITA RANGAISTUKSEEN SITÄ, JONKA OLISI RIKOKSEN ESTÄMISEKSI TÄYTYNYT ANTAA ILMI NYKYINEN TAI ENTINEN AVIOPUOLISONSA TAIKKA NYKYINEN AVOPUOLISONSA, SISARUKSENSA, SUKULAISENSA SUORAAN YLENEVÄSSÄ TAI ALENEVASSA POLVESSA TAIKKA SE, JOHON HÄNELLÄ ON VASTAAVANLAINEN PARISUHTEESEEN TAI SUKULAISUUTEEN RINNASTUVA LÄHEINEN SUHDE.

YHTEISTYÖ VIRANOMAISEN KANSSA

TOIMINTA RIKOSPAIKALLA

POLIISILLA, RAJAVARTIO-, TULLI- JA SOTILASVIRANOMAISELLA ON OIKEUS VELVOITTA RIKOSPAIKALLA TAI SEN VÄLITTÖMÄSSÄ LÄHEISYYDESSÄ OLEVIA JÄÄMÄÄN PAIKALLE TAI TULEMAAN KUTSUTTAESSA KUULUSTELTAVIKSI ESITUTKINTALAIN (22.7.2011/805) 6 LUVUN 3§:N PERUSTEELLA.

JOS YKSITYISEN TURVALLISUUSALAN TOIMIJA SAAPUU RIKOSPAIKALLE ENNEN POLIISIA, HÄNEN TULEE KYSYÄ PAIKALLA OLEVILTA HENKILÖILTÄ HAVAINTOJA JA PYYTÄÄ HEITÄ JÄÄMÄÄN PAIKALLE ODOTTAMAAN POLIISIA. VARTIJALLA TAI JÄRJESTYKSENVALVOJALLA EI OLE OIKEUTTA VELVOITTA HENKILÖITÄ JÄÄMÄÄN PAIKALLE.

RIKOSPAIKKAA LÄHESTYTTÄESSÄ TULEE TARKKAILLA YMPÄRISTÖÄ SEKÄ KIINNITTÄÄ HUOMIOTA RIKOSPAIKAN LÄHEISYYDESSÄ OLEVIIN TAI SIELTÄ POISTUVIIN HENKILÖIHIN JA AJONEUVOIHIN. KAIKKI EPÄILYTTÄVÄ, KUTEN HUOMIOTA HERÄTTÄNEIDEN HENKILÖIDEN TUNTOMERKIT, KÄYTTÄYTYMINEN JA MUKANA OLLEET KANTAMUKSET SEKÄ MAHDOLLISTEN AJONEUVOJEN REKISTERITUNNUKSET, MERKIT JA VÄRIT ON HYVÄ KIRJOITTA MUISTIIN JA KERTOJA POLIISILLE. PIENELLÄKIN HAVAINNOLLA VOI OLLA POSITIIVINEN MERKITYS RIKOKSEN SELVITTÄMISEN JA ESITUTKINNAN KANNALTA.

SAAVUTTAESSA RIKOSPAIKALLE ON RIKOSPAIKKA PIDETTÄVÄ MAHDOLLISIMMAN KOSKEMATTOMANA. TÄMÄ SIKSI, ETTÄ POLIISIN SUORITTAMAN PAIKKATUTKINNAN AVULLA MAHDOLLISESTI LÖYTYYTÄ TODISTEET EIVÄT PILAANNU TAI PAIKALLA EI TAPAHDU KONTAMINOITUMISTA. SIVULLISTEN PÄÄSY RIKOSPAIKALLE TULEE ESTÄÄ. RIKOSPAIKALLA TULEE VÄLTÄÄ TURHAA LIKKUMISTA.

YKSITYISEN TURVALLISUUSALAN TOIMIJAN ON RIKOSPAIKKAA LÄHESTYESSÄ JA RIKOSPAIKALLA OLLESSAAN HUOMIOITAVA OMA TYÖTURVALLISUUS. HAASTAVASSA TILANTEESSA ON ODOTETTAVA APUVOIMIA.

PALOTURVALLISUUS

PELASTUSLAIN 2 LUVUN 3§:N MUKAAN JOKAINEN, JOKA HUOMAA TAI SAA TIETÄÄ TULIPALON SYTTYNEEN TAI MUUN ONNETTOMUUDEN TAPAHTUNEEN TAI UHKAAVAN EIKÄ VOI HETI SAMMUTTA PALOA TAI TORJUA VAARAA, ON VELVOLLINEN VIIPYMÄTTÄ ILMOITTAMAAN SIITÄ VAARASSA OLEVILLE, TEKEMÄÄN HÄTÄILMOITUKSEN SEKÄ RYHTYMÄÄN KYKYNSÄ MUKAAN PELASTUSTOIMENPITEISIIN.

TULIPALO- TAI MUUSTA ONNETTOMUUDESTA JOHTUVASSA TILANTEESSA YKSITYISEN TURVALLISUUSALAN TOIMIJAN ON ENSISIJAISESTI PYRITTÄVÄ PELASTAMAAN HENGENVAARASSA OLEVAT SEKÄ VAROITTAMAAN MUITA VAARASSA OLEVIA. TÄMÄN JÄLKEEN TULEE SOITTA HÄTÄKESKUKSEEN JA ILMOITTA TAPAHTUNEESTA. PUHELUA EI SAA LOPETTA ENNEN KUIN HÄTÄKESKUSPÄIVYSTÄJÄ ANTAA LUVAN. JOS TILANNE MUUTTUU PUHELUN LOPUTTUA, ON SOITETTAVA UUDESTAAN HÄTÄKESKUKSEEN.

PUHELUN JÄLKEEN PALOTILANTEESSA TULEE RYHTYÄ ALKUSAMMUTUSTOIMIIN MAHDOLLISUUKSIEN MUKAAN. TULIPALO ON PYRITTÄVÄ RAJAAMAAN SULKEMALLA IKKUNAT JA OVET. LISÄKSI ILMASTOINTILAITTEET ON SULJETTAVA MAHDOLLISUUKSIEN MUKAAN. TULENARAT ESINEET JA AINEET TULEE PYRKIÄ SIIRTÄMÄÄN SIVUUN TULIPALOALUEELTA.

HÄTÄENSIAPU

ENSIN ON TEHTÄVÄ TILANNEARVIO SIITÄ MITÄ ON TAPAHTUNUT. ONKO TILANTEESSA MAHDOLLISESTI MUITA OSALLISIA TAI APUA TARVITSEVIA. ON MUISTETTAVA VELVOLLISUUS VAROITTA MUITA VAARASTA.

HENKILÖN OLLESSA TAJUTON, MUTTA HÄNEN HENGITTÄESSÄ HÄNET ON ENSISIJAISESTI KÄÄNNETTÄVÄ KYLKIASENTOON. KYLKIASENNOSSA TÄRKEINTÄ ON VARMISTAA, ETTÄ HENKILÖN HENGITYSTIET PYSYVÄT AUKI. HENKILÖ TULEE YRITTÄÄ SAADA HEREILLE – JOS TÄMÄ EI ONNISTU, ON TÄSTÄ ILMOITETTAVA HÄTÄKESKUKSEEN JA NOUDATETTAVA HÄTÄKESKUSPÄIVYSTÄJÄN ANTAMIA OHJEITA.

HENKILÖN OLLESSA TAJUTON, MUTTA HÄN EI HENGITÄ ON ALOITETTAVA ELVYTYS JA ILMOITETTAVA HÄTÄ-KESKUKSEEN. HENKILÖ KÄÄNNETÄÄN SELÄLLEEN JA TÄMÄN HENGITYSTIET AVATAAN KÄÄNTÄMÄLLÄ PÄÄTÄ TAAKSEPÄIN SITEN, ETTÄ LEUKA NOUSEE YLÖSPÄIN. PUHALLUSELVYTYKSESSÄ RINTALASTAA TULEE PAINAA MOLEMMIN KÄSIN 30 KERTAA NOIN 4-5CM ALASPÄIN, JONKA JÄLKEEN SULJETAAN ELVYTETTÄVÄN SIERAIMET ETUSORMELLA JA PEUKALOLLA PURISTAEN JA PUHALLETAAN KAKSI KERTAA ELVYTETTÄVÄN KEUHKOIHIIN ILMAA. ILMAA PUHALLETTAESSA ON SEURATTAVA ELVYTETTÄVÄN RINTAKEHÄN LIIKETTÄ, JOTTA VARMISTUTAAN SIITÄ, ETTÄ KEUHKOIHIIN PÄÄSEE ILMAA. TÄMÄN JÄLKEEN ALOITETAAN TAAS PAINELU RINTALASTASTA JA JATKETAAN NIIN KAUAAN KUN HOITOHENKILÖKUNTA ON SAAPUNUT PAIKALLE. (PAASONEN YM. 2011 – 98.)

VERENVUOTOTILANTEISSA ON TÄRKEÄÄ SOITTA ENSIKSI HÄTÄKESKUKSEEN JA PYRKIÄ TÄMÄN JÄLKEEN RAJOITTAMAAN VERENVUOTOA. VERENVUOTOKOHTAA ON PAINETTAVA KÄSIN ESIMERKIKSI VAATTEELLA. VUOTOKOHTA ON PYRITTÄVÄ SITOMAAN JA TARVITTAESSA TEHTÄVÄ SIIHEN PAINESIDE. VERENVUOTOKOHDAN OLLESSA RAAJASSA TULEE KOHTA NOSTAA SYDÄMEN TASON YLÄPUOLELLE. JOS RAAJASSA OLEVA VEREN-VUOTO JATKUU YHÄ, ON PAINETTAVA KYSEISEN RAAJAN TYVESTÄ SUURIA SUONIA VOIMAKKAASTI.

HENKILÖ JOKA KÄRSII KOVISTA RINTAKIVUISTA JA ON SILMINNÄHDEN TUSKAINEN, KYLMÄNNIHKEÄ JA PAHOINVOIVA ON LAITETTAVA PUOLI-STUVAAN ASENTOON. ON HYVÄ TIEDUSTELLA, ONKO HENKILÖLLÄ LÄÄKITYSTÄ KOHTAUSTA VARTEN TAI ONKO HÄN OTTANUT LÄÄKETTÄ. TILANTEESSA ON SOITETTAVA HÄTÄKESKUKSEEN.

HENKILÖ, JOKA VALITTA KOVASTA PÄÄNSÄRYSTÄ, PAHOINVOINNISTA, TOISPUOLISESTA HALVAUKSESTA TAI HÄNELLÄ ON SELVIÄ PUHEVAIKEUKSIA. TILANTEESTA ON ILMOITETTAVA HÄTÄKESKUKSEEN. HENKILÖ TULEE ASETTAA KYLKIASENTOON. HENKILÖN MENNESSÄ ELOTTOMAKSI ON ALOITETTAVA ELVYTYS.

HENKILÖLLÄ VOI OLLA DIABETES HÄNEN OLLESSA KALPEA, ÄRTYISÄ JA JOS HÄNTÄ HEIKOTTA. DIABEETIKOLTA TIEDUSTELTAVA SAIRAUDESTA JA HÄNELLE ON PYRITTÄVÄ ANTAMAAN HIILIHIDRAATTIPIITOISTA RUOKAA TAI JUOMAA – KUITENKIN NIIN ETTEI TUKEHTUMISEN VAARAA OLE. JOS DIABEETIKKO MENETTÄÄ TAJUNTANSA ON HÄNET KÄÄNNETTÄVÄ KYLKIASENTOON JA VARMISTETTAVA HENGITYS SEKÄ ILMOITETTAVA HÄTÄKESKUKSEEN.

HENKILÖN KOURISTELLESSA VOIMAKKAASTI HÄNELLÄ VOI OLLA EPILEPTINEN KOHTAUS MENEILLÄÄN. KOHTAUKSEN AIKANA TULEE HUOLEHTIA, ETTEI HENKILÖ KOLHI PÄÄTÄÄN. KOHTAUKSEN SAANEEN HENKILÖN LIIKKEITÄ EI SAA RAJOITTA MUUTOIN, EIKÄ HÄNEN SUUHUNSA SAA LAITTA MITÄÄN. KOURISTELUIDEN LOPUTTUA HÄNET TULEE KÄÄNTÄÄ KYLKIASENTOON.

HENKILÖN SUUSSA TAI NIELUSSA VOI OLLA KIINNI JÄÄNYT VIERAS ESINE, JOS TÄMÄ EI PYSTY HENGITTÄMÄÄN TAI PUHUMAAN KUNNOLLA. TILANTEESSA HENKILÖN YLÄVARTALOA TULEE TAIVUTTAA ETEENPÄIN, JONKA JÄLKEEN HÄNTÄ LYÖDÄÄN KÄMMENELLÄ NAPAKASTI VIISI KERTAA YLÄSELKÄÄN LAPALUIDEN VÄLIIN. JOS ONGELMA EI POISTU ASETUTAAN HENKILÖN TAAKSE JA LAITETAAN KÄSI NYRKKIIN PURISTETTUNA TÄMÄN PALLEAN KOHDALLA, OTETAAN SYLIOTTEELLA TOISELLA KÄDELLÄ KIINNI OMASTA NYRKISTÄ JA NYKÄISTÄÄN KÄSILLÄ NOPEASTI ITSEEN PÄIN. JOS TILANNE EI PARANE KUN MOLEMPIA TOIMITAPOJA ON KOKEILTU VIISI KERTAA, ON ILMOITETTAVA HÄTÄKESKUKSEEN. HENKILÖN MENNESSÄ TAJUTTOMAKSI, ON ALOITETTAVA ELVYTYS JA YRITETTÄVÄ POISTAA VIERAS ESINE KÄSIN.

LUKIJALLE

TÄMÄ KENTTÄMUISTIO ON TARKOITETTU VARTIJALLE JA JÄRJESTYKSENVALVOJALLE TYÖTEHTÄVIIN MUISTIN TUEKSI SEKÄ POLIISILLE YKSITYISEN TURVALLISUUSALAN VALVONTAAN.

KENTTÄMUISTIOSSA ON KÄYTY LÄPI KAIKKI VARTIJAN JA JÄRJESTYKSENVALVOJAN TOIMINTAA OHJAAVAT OIKEUDET JA VELVOLLISUUDET HUOMIOINEEN. KENTTÄMUISTIO ON TOIMINNALLINEN OSA POLIISIAMMATTIKORKEAKOULUSSA TEHTYÄ OPINNÄYTETYÖTÄ – MUISTION LÄHTENÄ ON KÄYTETTY OPINNÄYTETYÖN RAPORTTIOSAA, MISSÄ MUISTION SISÄLTÄMÄT TIEDOT ON PERUSTELTUINA.

KANSIKUVAN TEKIJÄNOIKEUDET ©JOONA AHOLA

JOONA AHOLA

POLIISIAMMATTIKORKEAKOULU